

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

ГОЛОВНА

ПРО ЖУРНАЛ

АВТОРИ

РОЗМІЩЕННЯ СТАТТІ

КОНТАКТ

Зміст журналу № 9, 2015

О. М. Денисюк

д. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансового контролю і аналізу Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ, м. Вінниця

АНАЛІЗ СТАНУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

O. M. Denysyuk

Ph.D., associate professor, head of financial control and analyses department of Vinnytsia Institute of Trade and Economics KNUTE, Vinnytsia

THE ANALYSIS OF THE CONDITION AND EFFECTIVE USING OF FIXED ASSETS IN ENGINEERING INDUSTRY AT VINNITSA REGION

Стаття присвячена дослідженню методики аналізу стану та ефективності використання основних засобів на підприємствах машинобудівної галузі Вінницької області. На основі систематизації аналітичних даних визначено загальні тенденції в зміні ефективності використання та технічного стану основних засобів.

The article is researched the theoretical approaches to the analysis of the status and effectiveness of assets. The article is summarized the data analysis algorithm of fixed assets engineering industry. There are selected three major relative indicators to analyze the status and effectiveness of fixed assets. Reproduced digital material on the dynamics of the original cost, residual value and depreciation five selected enterprises of Vinnytsia region. Based on the analytical data systematization identified common trends in efficiency and the technical condition of fixed assets. The results of the analysis and comparison are the prevailing trends of the all formed opinions and recommendations on improving the technical condition and efficient use of assets.

naroboty.com

Своєчасний пошук роботи

І. К. Чукаєва

д. е. н., ст. н. с., головний науковий співробітник відділу виробничої інфраструктури Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України», м. Київ

ФОРМУВАННЯ РИНКУ СЕРВІСНИХ ПОСЛУГ В НАФТОВОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

I. K. Chukaeva

д. е. н., ст. н. с., a main research worker of department of production infrastructure of Public institution is «Institute of economy and prognostication of NAN of Ukraine», Kyiv

FORMATION OF THE MARKET OF SERVICES IN THE OIL SECTOR UKRAINE

Ринок сервісних послуг у вітчизняній нафтовій галузі тільки починає розвиватись в останні роки. В статті проаналізовано особливості розвитку нафтосервісних компаній в закордонних країнах. Розглянуто основні етапи та фактори формування нафтосервісного ринку.

Market services in the domestic oil industry is only beginning to develop in recent years. In the article the features of oilfield companies in foreign countries. The main stages and factors of oilfield market.

Г. М. Запша

д. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту і маркетингу, Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРНИХ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ

G. M. Zapsha

Ph.D in economic sciences, associate professor, the head of management and marketing department, Odesa state agrarian university

THE ORGANIZATIONAL FORMS OF MARKETING MANAGEMENT OF AGRICULTURAL BUSINESS ENTITIES

Доведено, що сутність, цілі, завдання та функції управління збутом аграрних господарюючих суб'єктів, які функціонують в умовах ринкової економіки, слід розглядати через призму філософії маркетингу. Маркетинг орієнтує їх діяльність на виявлення та задоволення нужд і потреб споживачів через ринковий обмін для досягнення поставлених цілей. Узагальнено сучасні організаційні форми управління маркетинговою діяльністю, до основних серед яких відносяться: маркетингові служби (відділи, сектори), ради з маркетингу, проектні групи, заготівельно-збутові кооперативи та маркетингові групи сільськогосподарських товаровиробників. Визначено, що практичне впровадження конкретних організаційних форм передбачає проведення глибокого аналізу факторів внутрішнього та зовнішнього впливу, вивчення переваг та недоліків існуючих моделей організаційних структур управління, здійснення належного економічного обґрунтування.

It is proved that the essence, purpose, objectives and functions of sales management in agricultural business entities that operate in a market economy should be viewed through the prism of the philosophy of marketing. Marketing focuses their activities on identifying and meeting needs of the consumers through market exchange to achieve planned goals. The modern organizational forms of marketing management are collected which are: marketing services (departments and sectors), the marketing Council, design team, harvesting and marketing cooperatives and marketing groups of agricultural producers. It's determined that the practical implementation of specific organizational forms involves an in-depth analysis of internal factors and external influences, the study of the advantages and disadvantages of existing models of organizational structures of management, the implementation of adequate economic justification.

А. Г. Бабенко

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці Дніпропетровської державної фінансової академії, м. Дніпропетровськ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ МІЖГАЛУЗЕВИХ ЗВ'ЯЗКІВ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

A. G. Babenko

doctor of economic Sciences, Professor, head of the Department of personnel management and labour Economics, Dnipropetrovsk state financial Academy, Dnipropetrovsk

TOPICAL ISSUES OF FORMATION OF INTER-INDUSTRY LINKAGES OF AGRICULTURAL PRODUCTION IN UKRAINE

В статті акцентується увага на зменшенні в 2013 році обсягу валової продукції сільського господарства в

0 0 0 0 0 0 0

Архів

2009	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2012	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2013	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2016	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2017	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Відповідальний секретар

Кучеренко Ганна Борисівна

Тел.: (044) 223-26-28, (050) 382-06-63

E-mail: economy_2008@ukr.net

Інші фахові видання

Журнал
«Агросвіт»

Журнал
«Економіка та держава»

Журнал
«Інвестиції: практика та досвід»

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ удосконалення та розвиток

Електронне видання
«Державне управління: удосконалення та розвиток»

Редакційна колегія

Мельник Л. Ю.

головний редактор, д. е. н., професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Федоренко В. Г.

заступник головного редактора, д. е. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України

Даций О. І.

д. е. н., професор, заслужений працівник освіти України

Васильєва Н. К.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Плаксієнко В. Я.

д. е. н., професор, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Кондрашихін А. Б.

д. е. н., доцент, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Коренюк П. І.

д. е. н., доцент, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Іванюта С. М.

д. е. н., професор, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Бистряков І. К.

д. е. н., професор, завідувач відділом ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

Бутко М. П.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Чернігівського державного технологічного університету

Гудзинський О. Д.

д. е. н., професор, професор кафедри Національного університету біотехнологій і природокористування

Кадієвський В. А.

д. е. н., професор, професор кафедри завідувач кафедри Державної академії статистики, обліку і аудиту

Крисанов Д. Ф.

д. е. н., професор, провідний науковий співробітник відділу ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України

Україні в порівнянні з базовим 1990 роком. Отже, необхідно привести в дію невикористані резерви виробництва. Одним із напрямів вирішення проблеми збільшення обсягів виробництва рослинницької та тваринницької продукції являється вдосконалення міжгалузевих зв'язків агропромислового виробництва. Протягом останніх років Україна імпортувала м'ясо та м'ясні продукти, молоко та молочні продукти, овочі та фрукти. В той же час земельні ресурси України дозволяють значно зменшити обсяги імпорту сільськогосподарської продукції. В статті обґрунтовується необхідність державного регулювання, що сприятиме зміцненню економіки аграрного сектору.

The article focuses on the decrease in 2013 in the volume of gross output of agriculture in Ukraine compared to 1990 years. Therefore, it is necessary to conduct in the action of unused reserves of production. One of the ways to solve the problem of increasing production of crop and livestock production is the improvement of inter-industry linkages of agricultural production. In recent years, Ukraine imported meat and meat products, milk and dairy products, vegetables and fruits. At the same time, land resources of Ukraine allow to decrease of imports of agricultural products. There is a discussion of necessity of government regulation that will strengthen the economy of the agricultural sector in the article.

Н. П. Мешко

д. е. н., професор, зав. кафедри менеджменту та туристичного бізнесу, ДНУ ім. О. Гончара, м. Дніпропетровськ

О. В. Присвітла

ст. викладач каф. менеджменту та туристичного бізнесу, ДНУ ім. О. Гончара, м. Дніпропетровськ

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК ДОМІНАНТА РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

N. P. Meshko

Ph.D., Professor, head of the Department management and tourism business, Oles Gonchar Dnepropetrovsk National University

O. V. Prisyvtila

Senior Lecturer, Department of management and tourism business, Oles Gonchar Dnepropetrovsk National University

INTERNATIONALIZATION AS A DEVELOPMENT DOMINANT OF THE GLOBAL EDUCATIONAL MARKET: ECONOMIC ASPECT

У статті на засадах вивчення спеціалізованої літератури та узагальнення практичного досвіду країн проаналізовано, що внаслідок зростання взаємопов'язання національних економік збільшується участь країн в міжнародній освітній діяльності. Процес інтернаціоналізації зумовлює збільшення відкритості системи вищої освіти, різке збільшення мобільності студентів, викладачів, формування світового ринку освітніх послуг, окрім того збільшення кількості міжнародних програм і проектів у сфері вищої освіти. Для виявлення тенденцій у даній сфері був здійснений аналіз та виявлені світові лідери експорту освітніх послуг. В ході дослідження, на основі бази даних ОЕСР, ЮНЕСКО, Світового Банку доведено, що інвестиції в науку та освіту сприяють збільшенню інтелектуальних активів бізнесу та забезпечують розвиток національних економік.

This article based on the research of specialized literature and generalization of the practical experience in the countries. It says that the participation of countries has been increasing in the international educational activity due to the growth of national economies. The internationalization leads to increase the higher education, the growth of the students mobility, teachers, the formation of the global education market, the number of the international programs and projects in the field of the higher education. To identify trends in this area was carried out analysis and identified world leaders in the export of educational services. It was proved on the database of OECD, UNESCO, World Bank that the investments into the science and education can help to increase the intellectual assets of the business and ensure the development of the national economies.

Н. Ю. Подольчак

д. е. н., професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів

М. І. Дибя

к. е. н., доцент кафедри обліку та аналізу Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів

ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ОПОРТУНІСТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ НА ВИНИКНЕННЯ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

N. Y. Podolchak

Dr. of Science, professor, head of administrative and financial management department, Lviv Polytechnic National University

M. I. Dyba

PhD, assistant professor of account and analyses department of Lviv Polytechnic National University

EVALUATION OF INFLUENCE OF OPPORTUNISTIC BEHAVIOR ON EMERGENCE THE RISK IN ENTERPRISE ACTIVITY

У статті запропоновано модель оцінювання фінансово-економічних наслідків опортуністичної поведінки керівників підприємств за допомогою дисперсійного аналізування, яка дає змогу виявити взаємозалежність між неправомірними діями та ймовірністю виникнення ризиків використовуючи критерій Пейджа. Застосування такої моделі можлива для прийняття рішення різними зацікавленими групами. Використовуючи статистичний матеріал та опитування вдалось встановити про тісний зв'язок між опортуністичною поведінкою працівників підприємств та значними фінансово-економічними втратами. Також практична діяльність свідчить, що неправомірні дії та бездіяльність керівників підприємств відносяться на стратегічному та оперативному рівнях. Неправомірні дії на стратегічному рівні спричиняють, як правило, значні довгострокові фінансові ризики, які породжують інші види ризиків. Тому зусилля працівників підрозділів ризик-менеджменту потрібно спрямовувати, насамперед, на виявлення стратегічних неправомірних дій керівників підприємств та організацій.

In the article it was elaborated the model of evaluation of financial and economic consequences of opportunistic behavior by managers using analysis of variance that allows you to discover the relationship between illegal acts and probability of hazards using the criterion of Page. This is applicable model for decision making process of various interest groups. Used statistical data and surveys allowed us to confirm the link between the opportunistic behavior of employees and huge financial and economic losses of organizations. Also practical activity shows that wrongful acts and misconduct managers are different at the strategic and operational levels. Misconduct at the strategic level causes usually significant long-term financial risks. Therefore, the efforts of personal of risk management units should be primarily directed at identifying strategic misconduct managers and organizations.

Н. М. Ткаченко

д. е. н. професор, академік АЕНУ, професор кафедри обліку та аудиту Національного університету харчових технологій, м. Київ

Н. В. Гуріна

к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку Національного університету Державної податкової служби України, м. Ірпін

ІСТОРИЧНИЙ ГЕНЕЗИС ПОНЯТЬ «ВИТРАТИ» І «ЗАТРАТИ»: ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Nadia Tkachenko

d-r economic science, professor of chair calculation and audit of National university food technology, Kiev

Nataliya Gurina

candidate of economic sciences, assoc. prof. Department of accounting National university State fiscal service of Ukraine, Irpin

HISTORICAL GENESIS OF CONCEPTS «CHARGES» AND «EXPENSE»: ACCOUNT-ECONOMIC ASPECT

У статті розкрито економічний та бухгалтерський підхід до економічної сутності витрат і затрат. Подано характеристику основних етапів розвитку знань про витрати: від історії до сьогодення. Розглянуто різні трактування категорій «витрати» і «затрати», розкрито відмінності між ними як економічними та обліковими категоріями, визначено їх місце в системі обліку та в управлінні підприємством.

In the article the economic and book-keeping going is exposed near economic essence of charges and

Малік М. Й.

д. е. н., професор, завідувачий відділом ННЦ «Інститут аграрної економіки НААН України»

Савченко О. Ф.

д. е. н., професор, професор кафедри Полтавського університету економіки та торгівлі

Ульянченко О. В.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

Чупіс А. В.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Сумського національного аграрного університету

expenses. Description of the basic stages of development of know ledges is given about charges: from history to today. Different interpretations of categories, differences are exposed between them, certainly their place in the system of account and in a management an enterprise.

Н. Е. Деєва

д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

N. E. Dyeyeva

Doctor of Econ. Sci., Senior Lector, Professor of the Department of management, Kyiv National University of Trade and Economics

HISTORICAL ASPECTS OF THEORY AND PRACTICES OF CORPORATE MANAGEMENT

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні основи і практичні аспекти історії виникнення корпоративного управління. Об'єктом дослідження є процеси розвитку теорії і практики функціонування підприємницьких структур корпоративного типу, а також управління ними. У процесі підготовки статті використано сучасні методи проведення наукових досліджень: історичного узагальнення, порівняльного правознавства, системний підхід. Метою статті є визначення закономірностей становлення акціонерних товариств і корпоративного управління в Україні в контексті європейських тенденцій, а також їх віддзеркалення в економічній теорії. Визначено характерні особливості ретроспективи акціонерного підприємництва в Україні в частині концентрації капіталу, конкуренції, участі іноземних інвесторів, галузевої належності корпорацій. Узагальнено погляди вітчизняних вчених на природу акціонерного капіталу і корпоративного управління, надано оцінку їх відповідності положенням сучасних економічних теорій, інституціональній зокрема. Розроблено рекомендації щодо їх використання на практиці для поліпшення якості корпоративного управління.

The article of research are theoretical, methodological bases and practical aspects of history of origin of corporate management. A research object are processes of development of theory practices of functioning of enterprise structures of corporate type, and also managements by them. In the process of preparation of the article the modern methods of realization of scientific researches are used: historical generalization, comparative jurisprudence, approach of the systems. The purpose of the article is determination of conformities to law of becoming of joint-stock companies and corporate management in Ukraine in the context of the European tendencies, and also their reflection in an economic theory. The characteristic features of retrospective view of joint-stock enterprise are certain in Ukraine in part of concentration of capital, competition, participation of foreign investors, branch belonging of corporations. Generalized looks of domestic scientists to nature of equity and corporate management, the estimation of their accordance is given by position of modern economic theories, institutional in particular. Recommendations are worked out in relation to their use in practice for the improvement of quality of corporate management.

Г. П. Чуйко

д. ф. - м. н., професор, зав. кафедри, Чорноморський державний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

О. В. Дворник

к. ф. - м. н., доцент, Чорноморський державний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

С. І. Шиян

аспірант, Чорноморський державний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПАНДЕМІЧНИМИ СИТУАЦІЯМИ

G. P. Chuiko

Dr. Sci., Prof., Head of Dep., Petro Mohyla BlackSea State University, Mykolayiv, Ukraine

O. V. Dvornik

Ph.D., Assoc. Prof., Petro Mohyla BlackSea State University, Mykolayiv, Ukraine

S. I. Shyan

post graduate student, Petro Mohyla BlackSea State University, Mykolayiv, Ukraine

PRACTICAL QUESTIONS OF PUBLIC ADMINISTRATION OF THE PANDEMIC SITUATIONS

У межах широко відомої математичної моделі (так званої SIR- моделі Кермака и Мак-Кендрика) аналізуються умови виникнення та особливості динаміки епідемій різного типу, включно з «пандеміями», зумовленими комп'ютерними вірусами. Засобами системи комп'ютерної математики MAPLE SIR-модель адаптовано для отримання кількісних оцінок таких параметрів реальних та комп'ютерних епідемій, які дозволяють відповісти на низку важливих практичних питань, котрі передусім цікавлять епідеміологів та органи державної влади.

In terms of the well-known mathematical SIR-model was analyzed the conditions of appearing and features of dynamics as for different «pandemics» including those caused by computer viruses. The mathematical SIR-model was adapted to produce numerical estimates by tools of computer mathematics system MAPLE for some epidemics parameters answering on the row of practical questions, which are interesting for epidemiologists and public administrators primarily.

Oleksii Konashevych

THE CONCEPT OF PAPER DOCUMENT TURNOVER TAX

О. І. Конашевич

КОНЦЕПЦІЯ ПОДАТКУ НА ПАПЕРОВИЙ ДОКУМЕНТООБІГ

The article proposes and substantiates the introduction of a tax on paper documents, determined the range of subjects of taxation, the procedure of calculation and analyzes the implications of such practice.

В статті пропонується та обґрунтовується впровадження податку на паперовий документообіг, визначається коло суб'єктів оподаткування, порядок нарахування та аналізується наслідки запровадження такої практики.

О. В. Замазій

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту, Хмельницький національний університет, м. Хмельницький

ОПТИМІЗАЦІЯ ІМІДЖУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ

O. Zamazii

PhD, associate professor, associate professor department of Accounting and Audit Khmelnytskyi National University

OPTIMIZATION OF THE COMPANY'S IMAGE IN THE SYSTEM OF VALUE-BASED MANAGEMENT

Сформовано науково-методичні підходи до вирішення завдання раціоналізації управлінських зусиль з розвитку іміджу промислового підприємства в системі ціннісно-орієнтованого управління. Шляхом поєднання методу ієрархій і експертних оцінок побудовано оптимізаційну модель для визначення раціонального співвідношення сукупностей іміджевих складових, які забезпечуватимуть максимальний позитивний вплив на поведінку споживачів щодо вибору продукції підприємства.

Scientific and methodological approaches to the problem of optimizing management efforts on the development of the image of an industrial enterprise in the system of value-based management have been formed. Optimization models by combining the method of hierarchies and expertise to determine the ratio of the total management of image components that provide the maximum positive impact on consumer's behavior at the choice of the production enterprises were built.

М. Є. Юрченко

к. ф. – м .н., доцент, доцент кафедри економіко-математичних методів, Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів

Н. А. Марченко

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансової діяльності суб'єктів господарювання і державних установ, Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів

МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

M. E. Yurchenko

Ph. D. (Phys.-Math.), associate professor of Economic and Mathematical Methods department, Chernihiv National University of Technology, Chernihiv

N. A. Marchenko

Ph. D. (Econ.), associate professor of Financial Activity of Management Subjects and Public Institutions department, Chernihiv National University of Technology, Chernihiv

THE MODEL OF THE BANKRUPTCY PROBABILITY ESTIMATION IN MODERN REALITIES

В статті розглянуті проблеми ризику виникнення банкрутства суб'єктів господарювання в реаліях української економіки; проаналізовано фінансовий стан вітчизняних господарюючих суб'єктів та виявлені основні екзогенні причини, що призвели до кризових фінансових наслідків. Розраховано можливість виникнення банкрутства на підприємствах з використанням найвідоміших методів і доведено неоднозначність отриманих результатів. Розроблено власну модель ймовірнісної оцінки банкрутства компаній і доведено можливість її застосування на практиці в сучасних економічних умовах в Україні.

The article deals with the problem of bankruptcy risk of undertakings in the realities of the Ukrainian economy. It analyzes the financial condition of national economic agents and identifies the main exogenous causes that led to the financial crisis consequences. The possibility of bankruptcy of the enterprises is calculated using prevalent methods. The results are proven to be ambiguous. Our own model of probabilistic estimation of bankruptcy is developed and the opportunity of its application in the current economic conditions of Ukraine is proven to be practical.

Л. А. Чудак

к. е. н, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ: МІЖНАРОДНИЙ ПІДХІД

L. A. Chudak

PhD., Senior lecture of the department of Audit and the State Control, Vinnitsya National agrarian university, Vinnitsya

FORAGE PRODUCTION ACCOUNTING: INTERNATIONAL APPROACH

Стаття присвячена висвітленню окремих аспектів неузгодженості методологічних правил, прописаних в МСБО 41 "Сільське господарство" із діючою вітчизняною практикою, зокрема в частині визнання і відображення об'єктом бухгалтерського обліку польового корму. Встановлено, що міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності при відображенні в бухгалтерському обліку інформації про корми власного виробництва для внутрішнього використання, не дозволяють шаблоно застосовувати облікову методологію до всіх кормів власного виробництва та вимагають чіткої ідентифікації об'єктів обліку для їх оцінки. У статті подано у графічному вираженні визначені міжнародними стандартами правила представлення інформації про задіяні біологічні активи і сільськогосподарську продукцію за стадіями виробництва кормів. Запропоновано порядок ідентифікації корму на випадок як об'єкта бухгалтерського обліку та його відображення в системі бухгалтерських рахунків.

The article is devoted to highlighting certain aspects of inconsistency of methodological rules as prescribed by IAS 41 "Agriculture" with acting domestic practice, in particular in terms of recognition and display of field forage by the object of accounting. It is determined that the standard application of accounting methodology to all sorts of forage of in-house production isn't allowed by the international standards of accounting and financial reporting, and clear identification of accounting objects for their evaluation is required while reflecting information in accounting concerning in-house forage production for internal use. The rules of presenting information about the applied biological assets and agricultural products by the stages of forage production are graphically submitted as determined by the international standards. The order of identification fodder on pasture as an accounting object and its reflection in the chart of accounts is suggested.

Г. О. Обиход

к. е. н., доцент, старший науковий співробітник, докторант, Державна установа „Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”, Київ

А. А. Омельченко

к. е. н., науковий співробітник, Державна установа „Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”, Київ

В. В. Бойко

молодший науковий співробітник, Державна установа „Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”, Київ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОСИСТЕМИ МІСТА З ПОЗИЦІЙ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

A. Obikhod

senior research associate, PhD in Economics, associate professor, postdoctoral student of the Public Institution «Institute for Environmental Management and Sustainable Development of the National Academy of Sciences of Ukraine», Kyiv

A. Omelchenko

PhD in Economics, research associate of the Public Institution «Institute for Environmental Management and Sustainable Development of the National Academy of Sciences of Ukraine», Kyiv

V. Boyko

junior research associate of the Public Institution «Institute for Environmental Management and Sustainable Development of the National Academy of Sciences of Ukraine», Kyiv

THEORETICAL ASPECTS OF THE ECOSYSTEM OF THE CITY FROM THE STANDPOINT OF GUARANTEE OF ENVIRONMENTAL SAFETY

Стаття доповнює теоретичні засади розвитку та функціонування екосистеми міст. Узагальнено сучасні напрацювання стосовно проблеми міських екосистем, та запропоновано авторське бачення концептуальної моделі міської екосистеми. Визначено ряд специфічних відмінностей міської екосистеми від первинного стану довкілля. Наголошено на тому, що міське середовище посилює різноманітність функцій, які виконує той чи інший компонент довкілля. Зазначено, що забезпечення екологічної безпеки міста має полягати у постійній необхідності відновлення та відтворення його екосистеми.

The article deals with theoretical problems of research of urban ecosystems. Existing theoretical works of problems of urban ecosystems are overview. Conceptual model of urban ecosystems are offered by author. Numbers of specific differences in urban ecosystems of the initial state of the environment are determined. It is emphasized that the urban environment increases the diversity of functions that perform a particular component of the environment. It is noted that ensuring environmental safety of the city should be the constant need to renew and restore its ecosystem.

Д. О. Грицишен

к. е. н., доц., доцент кафедри обліку і аудиту, Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Dymytrii Grytsyshen

PhD (Economics), Associate Professor, Zhytomyr State Technological University, Ukraine

ACCOUNTING IN THE MANAGEMENT OF ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL SECURITY

Для забезпечення економіко-екологічної безпеки підприємства, запропоновано розглядати господарську

діяльність як соціально-еколого-економічну систему. Функціонування системи в якості єдиного цілого забезпечується зв'язками між її елементами, в свою чергу, зв'язки з'єднують елементи і впливають на поведінку системи в цілому та на її безпеку. Встановлено, що в екологічних системах зв'язки виникають природним шляхом, в економічних і соціальних – в плановому порядку або складаються під впливом ринкового механізму. Для підприємства як соціально-еколого-економічної системи характерним є співіснування природних і організованих зв'язків між елементами, підсистемами. Співіснування таких зв'язків проявляється наступним чином: по-перше, економічна, соціальна і природна (екологічна) системи виступають постачальниками ресурсів; по-друге, підприємство як соціально-еколого-економічна система в ході господарської діяльності впливає на системи зовнішнього середовища. Зазначений взаємозв'язок підприємства із зовнішнім середовищем характеризує його як соціально-еколого-економічну систему, яка є відкритою, адже спостерігається зв'язок між системою підприємства та іншими підсистемами суспільства.

To ensure the economic and environmental security company proposed to consider economic activity as a socio-ecological-economic system. Operation of the system as a whole provided connections between its elements, in turn, links connecting elements and influence the behavior of the whole system and its safety. Established in ecological systems raises naturally, the Economic and Social routinely or formed under the influence of market mechanism. For the enterprise as a socio-ecological-economic system characterized by a natural and coexistence of organized links between elements, subsystems. The coexistence of these relations is manifested as follows: firstly, economic, social and natural (ecological) system are the suppliers of resources; Second, the enterprise as a socio-ecological-economic system in the economic activity affects the system environment. The said company relationship with the environment characterizes it as a socio-ecological-economic system that is open, because there is a connection between the enterprise system and other subsystems of society.

Т. В. Бугай

кандидат економічних наук, доцент кафедри податкової і митної справи Національного університету державної податкової служби України

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

T. V. Buhay

Ph.D., Associate Professor of tax and customs National STS University of Ukraine

METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING EFFICIENCY BUDGET PROCESS IN UKRAINE

Стаття присвячена аналізу існуючих методичних підходів до оцінки ефективності бюджетного процесу. На основі систематизації літературних джерел запропоновано авторське визначення поняття «ефективність бюджетного процесу». Обґрунтовано, що отождення даного поняття з поняттям «ефективність використання бюджетних коштів» є некоректним. Розроблено методичні засади оцінювання ефективності бюджетного процесу. Визначено об'єкт, завдання та принципи такої оцінки. Встановлено, що оцінювання ефективності бюджетного процесу повинно складатися з аналізу часткових показників: 1) якості планування бюджету; 2) якості виконання бюджету; 3) якості бюджетного контролю; 4) ефективності інституційного забезпечення; 5) показників, що характеризують бюджетну звітність та 6) ступінь прозорості бюджетного процесу. Запропоновано здійснювати таке оцінювання на основі використання методу бальної оцінки.

This article analyzes the existing methodological approaches to assess the effectiveness of the budget process. Based on the analysis of literature author proposed definition of "the budget process." Proved that the identification of the concept of the term "efficiency of budget funds" is inappropriate. Methodical bases of evaluation of the effectiveness of the budget process. Defined object, objectives and principles for evaluating the effectiveness of the budget process. Established that the evaluation of the effectiveness of the budget process should consist of the analysis of partial indicators: 1) the quality of budget planning; 2) quality of budget execution; 3) quality of budgetary control; 4) the effectiveness of institutional support; 5) indicators characterizing the budgetary accounts and 6) the transparency of the budget process. An exercise such assessment on the basis of the method of scoring.

М. А. Домаскіна

к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

К. В. Яришко

магістрант, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

МОДЕЛЮВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ВИРОБНИЦТВА АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПОГОДНОГО РИЗИКУ

M. A. Domaskina

Ph.D., assistant professor of economic cybernetics and mathematical modeling, Mykolayiv State Agrarian University, Mykolaiv

K. V. Yaryzhko

undergraduate, Mykolayiv State Agrarian University, Mykolaiv

SIMULATION OF OPTIMAL STRUCTURE OF PRODUCTION OF THE AGRICULTURAL ENTERPRISE IN WEATHER RISK

В статті розглянуто основні теоретичні поняття стосовно оптимізації виробничої структури сільськогосподарських підприємств, досліджено специфічні особливості аграрного виробництва, доведена визначна роль погодно-кліматичних умов на формування виробничої структури підприємств аграрного сектору, продемонстровано застосування кореляційно-регресійного аналізу для побудови трендової моделі і прогнозування урожайності сільськогосподарських культур та запропоновано для визначення оптимальної структури виробництва з урахуванням погодного ризику використання теорії ігор.

In the article the basic theoretical concepts optimization of the production structure of agricultural enterprises, investigated the specific features of agricultural production, proved the important role of weather and climate conditions on the formation of the production structure of enterprises of the agricultural sector, demonstrated the use of correlation and regression analysis to build a trend models and predicting crop yields and proposed to determine the optimal structure of production based weather risk using game theory.

І. М. Вигівська

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту, Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ РИЗИКІВ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ

I. M. Vygivska

Ph.D. in Economics, associate professor, assistant professor of accounting and auditing department, Zhytomyr State Technological University, Zytomyr

RISK CONTROL'S ACCOUNTING DATA SUPPORT IN TRAVEL COMPANIES: ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL BASES

У статті обґрунтовано необхідність дослідження облікового забезпечення контролю ризиків діяльності туристичних підприємств. Встановлено, що туристичні підприємства здійснюють свою діяльність в умовах високого рівня ризику. Обґрунтовано необхідність виокремлення ризиків туроператорів та турагентів, при дослідженні ризиків діяльності туристичних підприємств, з огляду на те, що їх діяльність має суттєві розбіжності. Визначено, що система бухгалтерського обліку є основним джерелом інформації на підприємстві, а завдяки дослідженню господарських процесів з метою ідентифікації ризиків, котрі можуть виникати за окремими об'єктами бухгалтерського обліку, оптимізується процес формування інформації в системі внутрішнього контролю туристичного підприємства. Ідентифіковано основні об'єкти обліку, за якими виникають ризики в процесі діяльності туристичних підприємств. Визначено, що використання облікового забезпечення контролю ризиків діяльності туристичних підприємств, сприятиме підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень.

The article devoted to the need of the research of accounting supporting during risk control of travel companies. Established that the tourist enterprises operate in a high level of risk. The necessity of isolating risks tour operators and travel agents, during the study of tourism enterprises risks, according the significant differences in their activity. Determined that the accounting system is a major source of information in the

enterprise, and that is why the research of business processes during risks identification for individual accounting objects, optimizing the formation of the information in the internal control system of the tourism enterprise. Identified the main objects of accounting, which risks arise in the running of tourism enterprises. Determined that using software risk control activities of tourism enterprises will contribute to more effective management decisions.

С. Л. Демиденко

к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту, Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА

Svitlana Demydenko

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Auditing, Cherkassy State Technological University, Cherkassy

FEATURES OF STRATEGIC ANALYSIS OF ENTERPRISES ENVIRONMENT

Стаття присвячена дослідженню методичних підходів до стратегічного аналізу середовища підприємства. У статті визначено сутність та мету стратегічного аналізу, його роль у стратегічному управлінні підприємством. Доведено, що аналіз середовища підприємства є процесом визначення критично важливих елементів зовнішнього і внутрішнього середовища, які мають вплив на досягнення цілей підприємством. Виокремлено функції, складові середовища підприємства та їх фактори. У статті обґрунтовано значущість впливу факторів складових середовища на стратегічний вибір підприємства. Доведено необхідність аналізувати зовнішнє, проміжне та внутрішнє середовища у їх взаємозв'язку та взаємозалежності, що дозволить більш об'єктивно спрогнозувати можливі зміни і обрати найбільш ефективну стратегію підприємства. Запропоновано керівникам підприємств розробляти методичні засади для аналізу власного внутрішнього середовища, які б характеризували його особливості.

The article is devoted to the investigation of methodological approaches to strategic analysis of enterprise environment. In the article the essence and purpose of strategic analysis and its role in enterprise strategic management are determined. It is proved that enterprise environment analysis is the process to determine critical important elements of external and internal environment that have an impact on enterprise goals achievement. Functions, constituents of enterprise environment and their factors are distinguished. In the article the importance of the impact of environment constituent factors on strategic choice of the enterprise is substantiated. The necessity to analyze external, intermediate and internal environments in their relationship and interdependence, which will allow to more accurately predict possible changes and choose the most effective enterprise strategy is proved. Enterprise managers are offered to develop the methodology for the analysis of their own internal environment that would characterize its features.

Н. М. Сушко

к. е. н., доцент, доцент кафедри банківської справи, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ СИСТЕМНИХ РИЗИКІВ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

N. Sushko

Ph.D., associate professor, assistant professor of banking, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv

THEORETICAL APPROACHES TO DEFINING THE ESSENCE OF SYSTEMIC BANKING RISKS

У статті здійснено критичний огляд теоретичних підходів до визначення сутності системного ризику банківської системи. У сучасній науковій літературі та в документах фінансово-кредитних установ різного рівня представлено вузьке трактування системного ризику, що базується на процесному підході і зводиться до розкриття і констатації процесу, без дослідження причинно-наслідкових зв'язків. Доведено, що щодо банківської системи, яка має макроекономічний зріз функціонування, доцільно використовувати широке розуміння трактування поняття «системний ризик» в межах комбінованого підходу. Обґрунтовано авторське розуміння поняття «системного ризику банківської системи» в межах сучасних вимог і динаміки суспільно-економічних процесів як ймовірність збою функціонування всієї банківської системи в зв'язку з критичним порушенням планетарної, регіональної, національної чи внутрішньо-системної суспільно-економічної рівноваги, що формує умови для поширення нестабільності для всього фінансово-економічного середовища.

In this article provides a critical review of theoretical approaches to defining the essence of systemic risk in the banking system. In modern scientific literature documents and financial institutions of different levels represented a narrow interpretation of systemic risk, based on the process approach and reduced to a disclosure statement and process research without causation. It is proved that on the banking system, which has cut the macroeconomic operation, it is advisable to use a broad understanding of the interpretation of the concept of "systemic risk" within the combined approach. Copyright justification understanding of the concept of "systemic risk in the banking system" within the current requirements and dynamics of socio-economic processes as the probability of failure of the entire banking system in view of the critical violation planetary, regional, national or intra-systemic socio-economic balance that forms conditions for the spread of instability to the whole financial and economic environment.

Т. С. Кукліна

к. е. н., Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя

РОЗРОБКА СИСТЕМИ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

T. S. Kuklina

candidate of economic Sciences, Zaporizhzhya national technical University

DEVELOPMENT OF THE SYSTEM OF COMPLEX ESTIMATION OF THE PERSONNEL OF THE HOTEL ENTERPRISE

Розглянуто сучасні підходи до оцінки персоналу в управлінні готельними підприємствами. Проведено аналіз використання трудових ресурсів готелю «Four Points By Sheraton Zaporozhye», формування кадрової політики готелю та атестацію персоналу. Наведено вплив оцінки персоналу на показники роботи організації, а також механізм застосування нових методів оцінки персоналу та підвищення якості персоналу в результаті оцінки.

The modern approaches to the assessment of the staff in the hotel management companies. The analysis of the usage of labor resources at the «Four Points By Sheraton Zaporozhye», formation of the personnel policy of the hotel and certification of personnel. It shows the influence of personnel evaluation on the performance of the organization, and the mechanism of application of new methods of personnel assessment and improvement of the quality of the staff in the evaluation.

Я. О. Остапенко

кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики та математичних методів в економіці Національного університету державної податкової служби України

СТАТИСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Yana Ostapenko

candidate of economic Sciences, associate Professor of statistics and mathematical methods in Economics National University of state tax service of Ukraine

STATISTICAL SUPPORT COSTS MANAGEMENT OF HOTEL ENTERPRISES

В статті обґрунтовано важливість проведення статистичного аналізу витрат підприємств готельного господарства з метою прийняття управлінських рішень. За допомогою статистичних методів проведено аналіз витрат готелю та аналогічних засобів розміщення. Визначено фактори, які впливають на зміну витрат підприємств готельного типу. Здійснено прогнозування рівня витрат за середнім абсолютним приростом та середнім темпом зростання.

The article proves the importance of statistical analysis of the costs of hotel enterprises for the purpose of making management decisions. With the help of statistical methods the analysis of the costs of hotels and similar accommodation. The factors affecting the change in spending on a hotel basis. It forecasts the level of costs at the average absolute growth and medium growth rate.

В. А. Пехов

здобувач, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

ФОРМУВАННЯ ЄМНОСТІ РИНКУ ТА МОТИВАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИРОБНИЦТВІ ЗЕРНА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СУТНОСТІ

V. A. Pehov

applicant, National Scientific Center "Institute of Agrarian Economy"

FORMATION OF MARKET CAPACITY AND MOTIVATION OF BUSINESS IN THE PRODUCTION OF GRAIN: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE ESSENCE

Розкрито теоретико-методичні аспекти сутності й визначено особливості науково-практичного позиціонування процесу формування ємності ринку, а також мотивації підприємництва у виробництві зерна. Визначено змістовні характеристики понятійного апарату наукової інституціоналізації ємності ринку й мотивації підприємницької діяльності. Дано характеристику сучасного стану, означено інституційні умови і соціально-економічні ефекти розбудови ємного ринку зерна з ув'язкою з глобальними та внутрідержавними чинниками визнання зернового товару таким, що має надважливе суспільне значення. Означено основні складові й загальну систему контурів ємності ринку у формуванні економічного інтересу (мотивації) виробництва зерна. Доведено необхідність виробництва зерна, зумовленість цього процесу не лише економічними, а більшою мірою соціальними мотиваторами, які засвідчують надважливість зернового товару для людини – в глобальному вимірі.

Reveals the theoretical and methodological aspects of essence and peculiarities of scientific-practical positioning process of formation of market capacity and motivation of entrepreneurship in the production of grain. Content characteristics defined conceptual apparatus of scientific institutionalization of market capacity and motivation of entrepreneurship. The characteristic of the modern state is defined institutional conditions and socio-economic effects of building market capacity grain linking with global recognition and intrastate factors such grain product that has extremely important public value. Above fundamental components of the overall system and outlines market size in shaping economic interest (motivation) grain production. The necessity of grain production conditionality of this process, not only economic, but more social motivators certifying grain-important product for humans - in global terms.

А. А. Гальчук

аспірант, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, м. Київ

ТРАКТУВАННЯ ТА ВЗАЄМОВ'ЯЗОК КАТЕГОРІЙ «ІННОВАЦІЯ», «НОВАЦІЯ», «НОВОВВЕДЕННЯ», «ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС» ТА «ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

A. A. Galchuk

graduate student, Kiev national economic university named after V. Hetman, Kyiv

INTERPRETATION AND CORRELATION OF CATEGORIES "INNOVATION", "NOVATION", "INTRODUCTION", "INNOVATION PROCESS" AND "INNOVATIVE ACTIVITY"

У статті розглянуто теоретичні підходи до визначення категорій «інновація», «новація», «нововведення», «інноваційний процес» та «інноваційна діяльність» і розкрито їх єдність і відмінність. Запропоновано авторське трактування даних термінів та їх ієрархізація.

This article considers views of different scientists on identifying the following categories: "innovation", "novation", "introduction", "innovational process" and differences between them. And the authors recommendations for determination of these terms were suggested.

Н. І. Обушна

канд. екон. наук, доц., докторант кафедри державного менеджменту Національної академії державного управління при Президентові України (НАДУ)

Я. А. Ровний

аспірант, КНЕУ ім. В. Гетьмана

МЕТОДИКА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ФАКТОРІВ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ

N. I. Obushna

Candidate of Economics, Associate Professor, doctoral candidate at the chair of public management at the National academy of public administration under the President of Ukraine (NAPA)

Ya.A. Rovnyi

postgraduate at Kyiv National economic university n. a. W. Hetman (KNEU)

METHODOLOGY FOR IDENTIFICATION OF ENTERPRISE VALUE FACTORS BASED ON ECONOMIC VALUE ADDED MODEL

Розроблено алгоритм визначення факторів вартості підприємства. На його підставі обґрунтовано методику ідентифікації факторів вартості підприємства з використанням вартісно-орієнтованої ієрархії ключових показників діяльності хлібопекарського підприємства, на вершині якої зафіксовано показник EVA.

The algorithm for determination of enterprise value factors was developed. Based upon it a methodology for identification of enterprise value factors is validated using a value-oriented hierarchy of key performance indicators of a bread-baking enterprise, on top of which EVA indicator is fixed.

Разработан алгоритм определения факторов стоимости предприятия. На его основании обоснована методика идентификации факторов стоимости предприятия с использованием стоимостные-ориентированной иерархии ключевых показателей деятельности хлебопекарного предприятия, на вершине которой зафиксирован показатель EVA.

Н. В. Ільченко

к. держ. упр., доцент кафедри економіки та державного управління, Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

N. V. Ilchenko

PhD in Public Administration, associate professor of the Department of Economics and Public Administration, Cherkasy State Technological University, Cherkasy

GLOBAL TRENDS OF NON-FINANCIAL REPORTING AND DISCLOSURE OF INFORMATION IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

В статті розглядаються питання пов'язані з проблемами розробки та впровадження нефінансової звітності. Наголошено на необхідності відслідковування основних тенденцій та інновацій в сфері корпоративної соціальної відповідальності. Розглянуто основні формати нефінансової звітності та їх особливості: соціальний звіт, Звіт про прогрес реалізації принципів Глобального договору, звіт за стандартом AA1000, Звіт зі сталого розвитку. Досліджено розвиток підходів до розкриття інформації зі сталого розвитку протягом 2006-2013 років. Проаналізовано особливості четвертої версії Керівництва зі звітності у сфері сталого розвитку. Виявлено основні тенденції майбутнього стосовно питань сталості, корпоративної звітності та розкриття інформації. Наведено стратегічні пріоритети Глобальної ініціативи в сфері звітності для розширення можливостей сталих рішень. Розглянуто основні ініціативи, спрямовані на посилення координації та узгодження змін до корпоративної звітності.

The article deals with the problems related to the development and implementation of non-financial reporting. We emphasized on necessity to investigate the main trends and innovation in the sphere of Corporate Social Responsibility. The main forms of non-financial reporting and their peculiarities were reviewed, in particular: Social Reporting, Communication on Progress, AA1000 Assurance Standard, GRI Reporting. We investigated the Sustainability Disclosure Milestones 2006-2013. The features of the fourth version of the Guidelines for Reporting on Sustainable Development were analyzed. We detected the basic trend of the future on issues of Sustainability, Corporate Reporting and Disclosure. The main strategic priorities of Global Reporting Initiative for Empowering Sustainable Decisions were listed. The main initiatives to strengthen the coordination and harmonization of changes to corporate reporting were considered.

І. П. Сидор

к. е. н., доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль

БЮДЖЕТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ І ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

I. P. Sydor

phD, Associate Professor department of finance n. S.I. Yuriy, Ternopil National Economic University, Ternopil

BUDGETARY PROVIDING OF SOCIAL PROTECTION POPULATION: THEORETICAL ASPECTS AND PRACTICAL

У статті розглянуто економічну сутність соціального захисту населення та його організаційно-правові засади в Україні. Обґрунтовано теоретичні аспекти бюджетного забезпечення соціального захисту населення. Проведено комплексний моніторинг здійснення видатків державного та місцевих бюджетів на соціальний захист і соціальне забезпечення в Україні. Розглянуто пріоритетні напрями забезпечення фінансування соціального захисту громадян за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів в частині виконання власних і делегованих повноважень. Аргументовано неефективність постійного зростання «непродуктивних видатків бюджету», що можуть викликати споживацькі настрої у населення та стали залежність від державної матеріальної допомоги. Виявлено основні проблеми та намічено перспективи подолання соціального відторгнення від отриманих соціальних послуг при забезпеченні реалізації соціальних прав громадян та побудови соціально орієнтованої держави.

Economic substance, organization and legal aspects of protection in Ukraine are considered. The theoretical basis of budgetary financing of social protection is grounded. Monitoring of expenditures of state and local budgets for social protection and social security of the population in the Ukraine and in the regions in particular is carried out. Priority directions of providing of financing of social protection of citizens are considered due to incomes state and local budgets in part of implementation of own and state delegated powers. Argued ineffective of permanent growth of «unproductive charges of budget», this can cause consumer moods in a population and permanent dependence on state financial services. The feasibility and prospects for overcoming social exclusion of social services in the context of social rights of citizens and a socially oriented state are justified and outlined.

Ю. В. Тараненко

аспірант, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

СПОСОБИ МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ

Y. V. Taranenko

PhD. Student, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

METHODS OF MODELING OF INVENTORY MANAGEMENT

В статті розглянуто та узагальнено класифікацію моделей управління товарними запасами. В роботі виділено основні параметри моделі управління товарними запасами. Досліджено основні способи та методи моделювання системи управління товарними запасами.

The article examines the classification of inventory management models. The study shows the main parameters of the inventory management of model. The research represent the basic methods of modeling of inventory management system.

Г. А. Жовтяк

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємств міського господарства, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

ОЦІНЮВАННЯ ПРОСТОРОВОЇ АСИМЕТРІЇ РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ В ЕКОНОМІЦІ РЕГІОНУ

H. A. Zhovtiak

Kandidat in Economics, Principal lecturer of the Chair of Municipal Economy, O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkov, Kharkov

ESTIMATION OF THE UNEVENNESS OF SPATIAL DISTRIBUTION OF PRODUCTIVE FORCES IN THE REGION'S ECONOMIC

Розвиток економічної науки у дослідженні закономірностей, принципів та факторів розміщення продуктивних сил в умовах ринкових трансформацій потребує вивчення явищ та чинників, які зумовлюють тісний взаємозв'язок між розміщенням продуктивних сил та розвитком економіки регіонів. Метою статті є визначення теоретико-методичних засад оцінки взаємозв'язків між особливостями просторового взаємопозичування продуктивних сил та динаміки процесів соціально-економічного розвитку регіонів, в частині виокремлення протиріч розвитку транспортного комплексу та розташування продуктивних сил, переваг та недоліків їх концентрації. У статті було здійснене уточнення видів асиметрії та запропоновано систему показників її оцінки. Досліджено окремі складові розвитку процесів асиметрії та розкрито необхідність їх державного регулювання.

The development of economic science in the research of regularities, principles and facts of productive forces distribution under the conditions of the market transformation requires studying phenomena and details which bring about a close interconnection between the spatial distribution of productive forces and the development of economic regions.

The aim of the articles is to define theoretical and methodical principles of the estimation of interconnection between peculiarities in spatial interpositioning of productive forces and dynamics of processes in regional socio-economic development. It concerns singling out contradictions in the development of transport complex and distribution of productive forces as well as advantages and disadvantages of their concentration.

The article has made a more precise definition of the types of the unevenness and has suggested a system of indices to estimate it. Some constituents of the development of unevenness processes have been studied and the necessity for a state regulation has been shown.

Т. Є. Трубнік

к. е. н., доцент кафедри статистики, ДВНЗ "Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана", м. Київ

ОЦІНЮВАННЯ ЯКІСНИХ ТА КІЛЬКІСНИХ КРИТЕРІЇВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

T. E. Trubnik

Ph.D. in Economics, associate professor Department of statistics, SHEE «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman», Kyiv

EVALUATION OF THE QUALITATIVE AND QUANTITATIVE CRITERIA OF THE ECONOMIC GROWTH

Розкривається статистичний підхід до аналізу впливу інтенсивних та екстенсивних факторів на тип економічного зростання країни. Апробована методика О. Осауленка щодо оцінювання міжгалузевих структурних зрушень у промисловості, застосування якої розширено у напрямку аналізу рівня інтенсифікації та дослідження динаміки економічного розвитку. Пропонується якісні індикатори вимірювати комплексно за допомогою індексів продуктивності праці, капіталовіддачі та матеріаломісткості, а кількісні - індексів чисельності зайнятого населення, вартості основних засобів та проміжного споживання. Узагальнююча оцінка рівня інтенсифікації визначається шляхом співвідношення

комплексного показника впливу інтенсивних факторів до комплексного показника впливу екстенсивних факторів. Досліджена динаміка впливу якісних та кількісних складових на національну економіку у секторальному розрізі. Виявлена тенденція зниження якісних характеристик функціонування економіки України та формування переважно екстенсивного шляху розвитку.

Expands to a statistical approach to analysis of the influence of intensive and extensive factors on the type of economic growth of the country. A. Osaulenko's proven method for assessing intersectoral structural changes in the industry, application of which expanded in the direction of the analysis of intensifying and research of dynamics of economic development. Proposed to measure the qualitative indicators comprehensively by using indexes of labor productivity, equity efficiency and material intensity, and the quantitative with indexes of the employed population, the value of fixed assets and intermediate consumption. Generalizing assessment of the level intensification is determined by ratio of a complex impact indicator of an intensive factors to complex impact indicator of the extensive factors. Investigated the dynamics of the impact of qualitative and quantitative components on the national economy in a sectoral incision. The revealed downward trend of qualitative characteristics of Ukraine's economy functioning and formation of extensive development path mostly.

I. Б. Чудаєва

к. т. н., доцент, директор Інституту економіки та менеджменту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту, м. Черкаси

МОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ В ПІДПРИЄМНИЦТВІ: СУТНІСТЬ, ПРИЧИНИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

I. Chudaeva

PhD in Technical Sciences, professor, Professor of Theoretical and Applied Economics, The Director of the Institute of Economics and Management, East European University, Cherkasy

MODELING STRUCTURAL CHANGES IN ENTREPRENEURSHIP: THE ESSENCE, REASONS AND REGIONAL ASPECTS

Уточнено змістовні характеристики поняття «структурні зрушення», «структура підприємництва». Узагальнено наслідки та чинники, що обумовлюють структурні зрушення та наведено зв'язок наукового поняття «структурні зрушення» в підприємстві з практичними аспектами щодо їх управління. Автором побудовано факторну модель структурних зрушень в підприємстві, що використовує для аналізу систему показників, а саме: рівень насиченості економіки суб'єктами малого підприємства, відповідність структури підприємств та структури суб'єктів малого підприємства за видами економічної діяльності, спрямованість регіону, кількісний та якісний показники розвитку підприємства в регіоні. Зроблено висновок, що підприємство розвивається за сценарієм збільшення частки обсягів реалізації в сфері послуг й зменшення частки в сфері виробництва та допоміжних йому галузях. Структура випуску за суб'єктами малого підприємства відповідає загальній структурі економіки та динаміці її розвитку, зокрема, й в регіональному розрізі.

The author has concretized the terms «structural changes», «entrepreneurial structure», summarized the effects and factors leading to structural changes and created factor model of structural changes in the entrepreneurship.

I. М. Сосновська

аспірант кафедри бухгалтерського обліку Сумського національного аграрного університету, м. Суми

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

I. N. Sosnovska

postgraduate student of the Department of accounting of Sumy national agrarian University, Sumy

THE CONCEPT AND IMPORTANCE OF ECONOMIC SECURITY OF PRODUCTION AND ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISES

Дана стаття показує актуальність вивчення питання економічної безпеки діяльності підприємств у сучасних умовах. У статті висвітлено результати дослідження поняття економічної безпеки підприємства та його значення для діяльності підприємства. Проаналізовано наукові праці вчених, присвячені дослідженню економічної безпеки, з метою уточнення змісту поняття економічної безпеки. Проаналізовано еволюцію розвитку досліджуваного поняття і показано, що формування сутності економічної безпеки пройшло декілька етапів. Це пояснює відсутність єдиного підходу до визначення даної категорії. Проведено систематизацію трактувань поняття «економічна безпека» вітчизняними та зарубіжними вченими-економістами. Визначено основну мету економічної безпеки підприємства – це гарантія його економічної та максимально ефективного функціонування. Виділено основні функціональні цілі економічної безпеки. Названо чинники, що формують економічну безпеку підприємства.

This article shows the relevance of studying the issue of economic security of enterprises in modern conditions. The article reflects the results of a study of the concept of economic security and its importance for the enterprise. Analyzed scientific works of scientists devoted to the study of economic security, for the purpose of clarification of the notion of economic security. Analyzed the evolution of concepts studied and it is shown that the formation of the essence of economic security passed several stages. This explains the lack of a unified approach to the definition of this category. This article made a systematization of interpretations of the concept of "economic security" of domestic and foreign scientists-economists. Defined the main goal of economic security is a guarantee of stable and maximally effective functioning. The article identifies the main functional goal of economic security. Called the factors shaping the economic security of the enterprise.

Ю. С. Шипуліна

к. е. н., доцент, доцент кафедри маркетингу та УІД, Сумський державний університет, м. Суми

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ (НА ПРИКЛАДІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ СУМЩИНИ)

Yu. S. Shypulina

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Marketing and MIA, Sumy State University, Sumy

PROBLEMS AND PROSPECTS OF FORMING OF DEVELOPMENT OF INNOVATIVE CULTURE (ON THE EXAMPLE OF INDUSTRIAL ENTERPRISES OF THE SUMY REGION)

Викладено результати експертного опитування менеджерів середнього і вищого рівня промислових підприємств Сумської області, за його результатами визначено основні проблеми, до яких відносяться: нечітке розуміння менеджментом підприємств сутності інноваційної культури, слабкі уявлення про структуру інноваційної культури і склад елементів її складових підсистем, відсутність практично-орієнтованих дієвих методик діагностики стану інноваційної культури підприємства та обмеженість інструментів і методів управління розвитком інноваційної культури. Запропоновано шляхи подолання виявлених проблем управління розвитком інноваційної культури. Окреслено перспективи управління формуванням та розвитком інноваційної культури підприємств. Показано необхідність випереджаючого розвитку інноваційної культури суспільства як передумови розвитку інноваційної культури підприємств, у процесі взаємодії яких відбувається формування інноваційно-сприятливого середовища на макро- і макрорівнях. Результати дослідження розвивають і поглиблюють теоретико-методичні засади формування інноваційно-сприятливого середовища на промислових підприємствах на основі їх інноваційної культури.

The results of the expert survey of mid-level and top managers of the Sumy region industrial enterprises were presented. According to these results the basic problems were determined, which include: companies management's vague understanding of the essence of innovative culture, poor understanding of the structure of innovative culture and elements of its sub-systems, lack of practical methods in diagnostics of the enterprise's innovative culture condition and limited tools of development management of innovative culture. Ways to overcome the identified problems in development management of innovative culture were offered. Prospects of the development management of enterprises' innovative culture were outlined. The necessity of the outstripping development of the society's innovative culture was proved as a background for the development of innovative culture of the enterprise. From the process of their interaction the formation of innovative environment at the micro and macro levels originates.

Results of the study deepen the theoretical and methodological principles of innovative environment formation at industrial enterprises based on their innovative culture.

Н. П. Юрчук

к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ

N. P. Yurchuk

PhD, associate professor of the department of economic cybernetics, Vinnytsia National Agrarian University

PROSPECTS OF INFORMATION TECHNOLOGY IN BANKING SYSTEM

В статті досліджено можливості сучасних банківських інформаційних систем та перспективи їх розвитку. Простежено етапи становлення і розвитку банківських інформаційних систем в Україні. Розглянуто системи банківських повідомлень, зокрема використання міжнародної міжбанківської системи передачі інформації та здійснення платежів SWIFT вітчизняними банками. В Україні створена асоціація UkrSWIFT, яка є формою існування української національної групи членів та користувачів SWIFT.

Досліджено суть, особливості і сучасний стан розвитку Інтернет-банкінгу в Україні як одного з видів дистанційного банківського обслуговування, з розвитком якого у банків з'являються великі можливості для надання інноваційних послуг, а у клієнтів – максимально зручний спосіб їх отримання.

Охарактеризовано основні можливості Інтернет-банкінгу, переваги і недоліки його використання.

Розкрито чинники, що гальмують розвиток Інтернет-банкінгу в Україні.

Розглянуто основні види послуг Інтернет-банкінгу, які надають вітчизняні банки, їх основні можливості.

Обґрунтовано, що впровадження Інтернет-банкінгу є одним з найперспективнішим ринком банківських послуг.

In the article the possibilities of modern banking information systems and their development prospects are investigated. Traced are stages of formation and development of banking information systems in Ukraine. The systems of bank communications are discovered, including the use of international interbank system information transfer and SWIFT payments by domestic banks. In Ukraine, an association UkrSWIFT is created, which is a form of existence of the Ukrainian national group members and users of SWIFT.

It is investigated the essence, features and current state of development of Online Banking in Ukraine as one of the types of remote banking services, the development banks of which there are large opportunities to provide innovative services and clients - the most convenient way of receiving them. Characterize are the main features of Online Banking, advantages and disadvantages of its use. Reveal are the factors that impede the development of Online Banking in Ukraine.

The main types of Online Banking services that provide domestic banks and their main features are discovered. It is proved that the introduction of Online Banking is one of the most promising banking market services.

А. А. Жигір

к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики і фінансів Бердянського державного педагогічного університету, м. Бердянськ

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГО - ЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

A. A. Zhigir

Ph.D., Associate Professor of Economic Cybernetics and Finance Department Berdyansk State Pedagogical University

FINANCIAL ASPECTS OF ECOLOGICAL - ECONOMIC REGULATION OF BUSINESS

Світова енергетична криза, посилення конкурентної боротьби та входження України у міжнародний економічний простір спонукають підприємців до впровадження інноваційних технологій, якісного оновлення техніко-технологічного рівня аграрного виробництва. Таке оновлення, поряд з підвищенням економічної ефективності підприємницької діяльності, дає позитивний результат і в сфері природокористування. Світовий досвід також свідчить про необхідність включення вартісних показників оцінки природних ресурсів до загального економічного і природно-ресурсного потенціалу країни та на цій основі здійснення ефективного управління виробництвом на принципах сталого розвитку. В Україні для цього проведено значну роботу і виконано певні організаційно-технічні заходи щодо ведення державного земельного кадастру. На часі розробка інших кадастрів природних ресурсів (водного, лісового, кадастру природних територій) і проведення економічної оцінки природних ресурсів у відповідності з міжнародними нормами і стандартами.

The global energy crisis, increasing competition and the entry of Ukraine into the international economic environment encourage entrepreneurs to introduce innovative technology, high-quality technical and technological renewal of agricultural production. Such renewal, along with the increase of economic efficiency of entrepreneurial activity, gives a positive result in the field of environmental management. International experience also shows the need to include indicators to measure the value of natural resources to the overall economic and natural resources of the country and on this basis to exercise effective production management based on the principles of sustainable development. In Ukraine significant work was carried out and certain organizational and technical measures on the state land cadastre were executed for this. It is time to develop other cadastres of natural resources (water, forest and natural areas cadastre) and conduct economic evaluation of natural resources in accordance with international norms and standards.

В. М. Кудрявцев

к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки, Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

V. M. Kudryavtsev

Ph.D., Associate Professor of International economic, Kharkov National Automobile and Highway University

STATE REGULATION OF INVESTMENT SECURITY OF THE NATIONAL ECONOMY

В даній роботі було розроблено та запропоновано основні заходи державного регулювання інвестиційної безпеки національної економіки. Виявлено що, система забезпечення інвестиційної безпеки національної економіки повинна бути представлена взаємопов'язаними заходами суб'єктів: держави, підприємств і домашніх господарств. Доведено що, вся сукупність дій суб'єктів повинна бути спрямована на досягнення п'яти структурованих цілей: максимально сприятливого інвестиційного клімату, ефективного використання інвестиційного потенціалу та його розвитку, формування стійких інструментів і форм стабільної інвестиційної діяльності та надання їм інноваційної спрямованості, якісного, довгострокового стабільного інвестиційного економічного зростання, підвищення якості життя населення і формування накопичень для майбутньої інвестиційної діяльності. Також було розглянуто цілі, методи та інструменти державного регулювання інвестиційної безпеки національної економіки.

In this work were developed and offered basic measures of state regulation of investment security of the national economy. Found that the system of providing investment security of the national economy should be submitted interrelated measures subjects: state, companies and households. We prove that the totality of actions of subjects should be aimed at achieving a structured five objectives: maximum favorable investment climate, efficient use of investment potential and its development, the formation of stable instruments and forms stable investment and providing them with innovative orientation, quality, long-term stable investment growth, improving quality of life and the formation of savings for future investment. It was also considered objectives, methods and instruments of state regulation of investment security of the national economy.

Т. П. Дупляк

к. е. н., доцент кафедри туризму та рекреації, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

T. P. Dupliak

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Tourism and Recreation Department, Kyiv National

*University of Trade and Economics***ORGANIZATIONAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF STATE REGULATION OF EXHIBITION ACTIVITY IN UKRAINE**

У статті визначено сутність та дуалізм трактування змісту поняття «виставкова діяльність». Розглянуто організаційно-правові засади регулювання виставкової діяльності. Проаналізовано систему державного регулювання виставкової діяльності в Україні. Обґрунтовано доцільність розробки єдиного основоположного нормативно-правового акту у сфері виставкової діяльності в Україні.

The article defines the essence and dualism of interpretation of the notion "exhibition activities". The organizational and legal foundations of regulation of exhibition activity are reviewed. The system of state regulation of exhibition activity in Ukraine is described. The necessity of developing a single fundamental legal act in the exhibition business in Ukraine is justified.

О. С. Максименко

к. е. н., доцент кафедри економічної теорії та регіональної економіки, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПРОЦЕС: РУШІЙНІ СИЛИ ТА ВЗАЄМНИЙ ВПЛИВ**О. Maksymenko**

PhD (economics), Associate Professor Department of Economic Theory and Regional Economy, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

ECONOMIC DEVELOPMENT AND ENERGY PROCESS: THE DRIVING FORCE AND THE MUTUAL INFLUENCE

У статті досліджено процес розвитку енергетичної сфери у розрізі окремих країн та на глобальному рівні. Встановлено, що пік приросту інтенсивності споживання паливно-енергетичних ресурсів припадає на період активного економічного росту і має тенденцію до зниження по досягненню достатнього рівня добробуту та економічного розвитку. З'ясовано, що на глобальному рівні енергетичний процес протікає нерівномірно, а стадія енергетичного переходу у країнах з різним рівнем розвитку проходить з відхиленням у десятки років. На основі аналізу статистичних даних виділено три часові періоди з характерною зміною рівня інтенсивності споживання енергетичних ресурсів у країнах різного рівня економічного розвитку та енергетичної спеціалізації.

The development of the energy sector in individual countries and globally is investigated in the article. Established that growth peak intensity of consumption of energy resources is confined to the period of active economic growth and a downward trend to reach a sufficient level of welfare and economic development. It is found that global energy processes is uneven and phase of energy transition in countries with different levels of development is a deviation in decades. Based on statistical analysis identified three time periods with distinctive changes in the level of intensity of energy consumption in countries of different levels of economic development and energy expertise.

О. В. Корват

к. е. н., доцент кафедри управління фінансовими послугами, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ**О. V. Korvat**

PhD (Economics), Associate Professor of Department of Management of Financial Services, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv

CONCEPTUALIZATION OF STATE INSURANCE REGULATION

У статті розглянуто теоретичну основу державного регулювання, уточнено суб'єкт та об'єкт державного регулювання страхового ринку, визначено сутність саморегулювання як самоорганізації та ринкового регулювання як саморегуляції ринку, запропоновано ієрархію цілей державного регулювання ринку страхових послуг, розглянуто моделі інституційної побудови органів державного регулювання та наукові позиції щодо вибору оптимальної з них, обґрунтовано згладжування відмінностей між моделями при ефективній роботі державного регулятора та дієвого механізму координації дій між підрозділами, визначено доцільність застосування синергетики в державному регулюванні страхового ринку України, підкреслено важливість кваліфікованих дій та персональної відповідальності за прийняті рішення працівників державних органів, особливо в умовах економічної кризи, доведено пріоритетність відновлення механізмів самоорганізації страхового ринку України.

The article discussed the theoretical basis of state regulation, the subject and object of state regulation of the insurance market was specified; the essence of self-regulation was defined as self-organization and the market regulation was defined as the self-adjustment of market, a hierarchy of goals of state regulation of the insurance market was proposed; models of institutional construction of state regulation and scientific position about choosing the optimal model was reviewed; smooth the differences between the models in the effective work of the state regulator and an effective mechanism of coordination between departments was substantiated; the advisability of application of synergy in the state regulation of the insurance market of Ukraine was determined; the importance of skilled actions and a personal responsibility for the decisions of state authorities, especially in the economic crisis, was stressed; priority of recovery of mechanisms self-organization of the insurance market of Ukraine was proved.

О. В. Кудрявцева

к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки, Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, м. Харків

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

O. V. Kudryavtseva

Ph.D., Associate Professor of International Economics, Kharkov National Automobile and Highway University, Kharkov

CRITERIA FOR EVALUATING THE ECONOMIC SECURITY OF TRANSPORT ENTERPRISE

В роботі встановлено, що до актуальних задач пов'язаних із підвищенням загальної економічної ефективності і розвитку транспортної системи, слід віднести підвищення рівня конкурентоспроможності автомобільного транспорту, як складової транспортної системи держави в цілому. Крім того, конкретизовано, що конкурентоспроможність перевезень визначається сукупністю тільки тих конкретних властивостей, що представляють безсумнівний інтерес для даного споживача і забезпечують задоволення даної потреби, а інші характеристики до уваги не приймаються. Якість транспортної продукції є головною складовою конкурентоспроможності автомобільних перевезень. У зв'язку з цим, в роботі запропоновано класифікацію критеріїв економічної безпеки автотранспортного підприємства, яка складається із виділення складових економічної безпеки, згідно сфер галузевих загроз, та встановлення параметрів за допомогою яких можна оцінити рівень економічної безпеки автотранспортного підприємства. До даних параметрів, нами запропоновано віднести: фінансовий стан підприємства; технічний стан та рух основних засобів підприємства; виробничий процес та технології, які при цьому використовуються; інноваційна діяльність; трудові ресурси підприємства.

The paper found that a topical problems related to improving the overall efficiency and development of the transport system should include improving the competitiveness of road transport as part of the transport system of the country as a whole. In addition, it specified that the competitiveness of transport determined by a combination of only those specific properties, is of undoubted interest for the consumer and ensure the satisfaction of the requirements, and other characteristics not taken into account. The quality of the transport of products is the main component of the competitiveness of road transport. In this regard, the proposed classification criteria of economic safety of motor transport enterprise, which consists of the allocation of the components of economic security, according to the spheres of industry threats, and establish the parameters by which to assess the level of economic security of the motor company. Data parameters, we proposed are: the financial condition of the company; technical condition and movement of fixed assets; production processes and technologies that are used at the same time; innovation; human resources company.

Є. В. Остропольська

к. е. н., ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ПРОЦЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Yevheniia Ostropolska

candidate of economic sciences, the academician Yuriy Bugay International Scientific and Technical University

THE ROLE AND IMPORTANCE OF THE BANK INTEREST RATE POLICY IN ENSURING THE EFFECTIVE FUNCTIONING OF THE BANKING SECTOR OF UKRAINE

В статті розкрито сутність, види процентної політики банку на макро- і мікрорівнях та фактори, що її визначають. Вивчення динаміки руху процентних ставок показує, що процентна політика виступає одним з визначних і в той же час непростих механізмів в регулюванні ощадної та інвестиційної політики банку. Розглянуто цілі процентної політики у короткостроковому та довгостроковому періодах та виокремлено механізм використання банківського відсотку у процесі формування і реалізації процентної політики банку. В ході дослідження процентну політику банку в загальному вигляді було визначено як стратегію і тактику банку в галузі регулювання процентних ставок, спрямованих на забезпечення ліквідності, рентабельності і розвиток операцій банку. Автором проаналізована послідовність формування процентної політики банку та вірогідність негативного впливу зовнішніх контрагентів в сучасних умовах розвитку банківського сектору України.

The article reveals the essence, types of bank interest rate policy on macro and micro levels and its determining factors. The study of the dynamics of interest rate change showed that interest rate policy is one of the prominent and at the same time the most complicated mechanisms of regulation of bank savings and investment policy. The aims of the interest rate policy for short and long terms were considered. Mechanism for using bank interest in the process of formation and implementation of bank interest rate policy was dedicated. During the research we identified bank interest rate policy in general sense as strategy and tactics of bank in the field of regulation of interest rates aimed on ensuring liquidity, profitability and development of bank's operations. The author analyzes the sequence of formation of the bank interest rate policy and the negative impact of external counterparties in modern conditions of development of bank sector of Ukraine.

Л. И. Григорова-Беренда

к. е. н., доцент кафедры международных экономических отношений, Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ САНКЦИИ В ОТНОШЕНИИ РФ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ В СТРАНАХ ЕАЭС (ЕВРАЗИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЮЗ)

L. I. Grigороva-Berenda

PhD in Economics, associated professor of the Department of International Economic Relations, V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv

INTERNATIONAL ECONOMIC SANCTIONS AGAINST RUSSIA AND THEIR IMPACT ON THE INTEGRATION PROCESSES IN THE COUNTRIES OF THE EAEU (EURASIAN ECONOMIC UNION)

Статья посвящена современным международным экономическим отношениям которые характеризуются усилением процесса введения экономических санкций и контрсанкций, торговых войн и торговых ограничений. Экономические санкции имеют богатую историю применения и события последних лет вокруг политического и военного кризиса в Украинско-Российских отношениях лишь усиливают актуальность изучения вопроса применения и ожидаемых результатов экономических санкций. Чрезвычайно важными вопросами остаются процессы хозяйственной интеграции в ЕАЭС, их динамика, количественные и качественные показатели. Следует отметить, что другие страны интеграционной группировки ЕАЭС экономических санкций не имеют (за исключением Р.Беларусь, генезис санкций иной) и не вводят контрсанкций. Данный факт создает институциональную асимметрию в функционировании общего рынка ЕАЭС и таким образом косвенно, экономические санкции в отношении РФ влияют на торгово-экономические связи внутри ЕАЭС, влияют на экономическое развитие всего интеграционного объединения, создает турбулентность во всем процессе интеграции.

The article is devoted to the modern international economic relations are characterized by intensification of economic sanctions and antisandctions, trade wars and trade restrictions. Economic sanctions have a rich history of use and the events of recent years around the political and military crisis in the Ukrainian-Russian relations only reinforce the relevance of studying the application and the expected results of economic sanctions.

The critical issue remains the process of economic integration in the EAEU, their dynamics, quantitative and qualitative indicators. It should be noted that other countries integration group EAEU economic sanctions are not (except R.Belarus genesis sanctions a) not introduce antisandctions. This fact creates an institutional asymmetry in the functioning of the common market EAEU and thus indirectly, the economic sanctions against the Russian influence on the economic and trade relationships within the EAEU, affect the economic development of the integration association, creates turbulence in the whole process of integration.

Б. В. Дергалюк

к. е. н., доцент кафедри економіки і підприємництва, Національний технічний університет України

"Київський політехнічний інститут", м. Київ

**УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ**

B. V. Dergaliuk

PhD (Economics), Associate Professor of Economics and Business Department, National Technical University of Ukraine Kyiv Polytechnic Institute

**RECEIVABLES MANAGEMENT AS A TOOL FOR ECONOMIC SECURITY OF
ENTERPRISES IN MODERN CONDITIONS**

У статті обґрунтовано використання дебіторської заборгованості як інструменту забезпечення економічної безпеки підприємств. Проведено аналіз стану та динаміки дебіторської заборгованості вітчизняних підприємств. На цій основі визначено необхідність удосконалення управління дебіторською заборгованістю. Запропоновано три групи управлінських заходів за цільовим спрямуванням, орієнтованих на вирішення питань взаємних неплатежів між суб'єктами господарювання. Систематизовано їх переваги та недоліки у процесі використання для вирішення проблем погашення дебіторської заборгованості та забезпечення економічної безпеки підприємств у довгостроковій перспективі.

In the article the use of accounts receivable as a tool to ensure economic security. The analysis of receivables and dynamics of domestic enterprises. On this basis the need for improved management of accounts receivable. Three of management measures for the purpose of their use, focused on issues of mutual payments between economic entities. Systematized their advantages and disadvantages in the use for solving problems of collection of receivables and the economic security of enterprises in the long run.

В. О. Жмуденко

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту організацій, Уманський національний університет садівництва, м. Умань

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ РЕГІОНУ

V. A. Zhmudenko

PhD, associate professor of management organizations, Uman National University of Horticulture, Uman

FORMATION OF ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT REGION

Узагальнено основні підходи до визначення сутності управління економічною безпекою регіону. Досліджено проблему створення системи економічної безпеки регіону, що покликана забезпечити більш швидке реагування органів управління на ситуацію, яка постійно змінюється, з урахуванням регіональних особливостей. Проаналізовано основні чинники забезпечення економічної безпеки регіону. Запропоновано комплекс заходів щодо управління економічною безпекою регіону, що дозволять вийти на якісно новий рівень забезпечення процесів рівномірного, стабільного розвитку соціально-економічної ситуації в регіонах.

It summarizes the main approaches to defining the essence of management of economic security of the region. The problem of creating a system of economic security of the region, which is designed to provide a rapid response controls the situation, is constantly changing, from a regional perspective. The basic factors of economic security of the region. A range of measures to control economic security of the region, will reach a new level of process uniform, stable development of the socio-economic situation in the regions.

С. В. Забураний

к. е. н., провідний економіст, Національний університет фізичного виховання та спорту України

**ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНІЙ
СФЕРІ**

S. V. Zaburannyi

PhD, lead economist, National University of Physical Education and Sport of Ukraine

INSTITUTIONAL SUPPORT INNOVATION IN AGRICULTURE

У статті розкрито сутність понять «інновації» та «інноваційна діяльність» для розв'язання нагальних завдань економічного дослідження інституційного забезпечення інноваційної діяльності в аграрній сфері. Визначено, що інновації – це перетворення потенційного науково-технічного прогресу в реальний, що втілений в нових продуктах і технологіях і створення нових ресурсів або використання вже відомих іншим способом. В той же час, інноваційна діяльність – це діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя. Проведені дослідження і практичний досвід функціонування та розвитку аграрної сфери дали змогу встановити, що інституційне забезпечення інноваційної діяльності в даній сфері все ще перебуває на етапі розвитку й удосконалення. Для вирішення існуючих проблем інституційного забезпечення інноваційної діяльності в аграрній сфері нами сформовано основні стратегічні завдання, реалізація яких дозволить суттєво вплинути на підвищення конкурентоспроможності національного аграрного виробництва на внутрішньому та світовому ринках.

The article reveals the essence of the concepts of "innovation" and "innovation" for solving urgent problems of economic research of institutional support innovation in agriculture. Determined that innovation - a potential transformation of scientific and technological progress in real, embodied in new products and technologies and the creation of new resources or using already known otherwise. At the same time, innovative activity - an activity the participants of economic relations is based on the realization of investments for the long-term research programs with long payback timing and implementation of new scientific and technological achievements in production and other spheres of public life. Our studies and practical experience of the functioning and development of agrarian sphere made it possible to establish that institutional support innovation in this area is still at the stage of development and improvement. To solve the existing problems of institutional support innovation in agriculture we have formed the strategic challenges, the implementation of which will significantly affect the increase of competitiveness of domestic agricultural production in the domestic and global markets.

Н. В. Марас

к. е. н., доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту Львівського інституту МАУП, м. Львів

**СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ
УКРАЇНИ**

N. V. Mahas

Ph.D., Associate professor of the Department of finance, accounting and analysis of Lviv Institute IAPM, Lviv

**CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN
DOMESTIC MARKET**

У статті досліджено проблеми розвитку внутрішнього ринку України. Проаналізовано індекси базових галузей виробництва, обсяг виробленої продукції підприємствами України, оптовий та роздрібний товарооборот, індекси споживчих цін на товари та послуги. Визначені основні дисбаланси розвитку внутрішнього ринку України і наголошено на необхідності державного впливу на внутрішній ринок.

The article studies the problems of development of the Ukrainian domestic market. Analyzed the indexes of basic production industries, volume of production by Ukrainian enterprises, wholesale and retail turnover, consumer price indexes for goods and services. The article defining the main imbalances of the Ukrainian internal market and stressed the necessity of state influence on the domestic market.

Ю. О. Набатова

к. е. н., доцент кафедри фінанси і кредит Запорізької

**ПРОБЛЕМИ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА
ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ 2010-2015 РОКІВ**

Iu. A. Nabatova

о національного технічного університету, м. Запоріжжя, Україна Ph.D., Associate Professor of Department of

Financial and Credit, Zaporizhian National Technical University, Zaporizhzhya, Ukraine

PROBLEMS OF INTERBUDGETARY RELATIONS IN UKRAINE AND THEIR IMPACT ON ECONOMIC INDICATORS, 2010-2015

В статті розглядається сучасний стан міжбюджетних відносин та проблем, які пов'язані з розподілом та перерозподілом бюджетних коштів, з урахуванням внесених змін до бюджетного та податкового законодавства. Досліджені теоретично-практичні аспекти реформування та проблематики міжбюджетних відносин в країні, визначені основні напрямки мінімізації проблем міжбюджетних відносин у розгляді с функціонування міжбюджетних трансфертів та асигнувань, проаналізований сучасний стан економічних показників в державі. На основі проведеного дослідження розроблені рекомендації щодо покращення економічних показників держави за рахунок сучасних тенденцій розвитку країни та світу, встановлені умови вирішення проблем міжбюджетних відносин.

The article discusses the current state of inter-vidocin and problems associated with the distribution and redistribution of budgetary funds, with the changes in budget and tax legislation. Studied theoretical and practical aspects of reform and issues of intergovernmental relations in the country, the main directions of minimization problems of interbudgetary relations in consideration with the functioning of intergovernmental transfers and appropriations, analyzed the current state of economic indicators in the state. On the basis of the study developed recommendations for improving the economic performance of the state due to the modern trends of development of the country and the world, conditions for the solution of problems of interbudgetary relations.

Я. В. Ромусік

к. е. н., ст. н. с. відділу економічного зростання та структурних змін в економіці, ДУ „Інститут економіки та прогнозування НАН України”, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: SWOT – АНАЛІЗ

I. Romusik

Ph.D., senior research officer, department of economic growth and structural changes in the economy, Institute for economics and forecasting of National Academy of Sciences of Ukraine

PARTICULARITIES FOR DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN UKRAINE: SWOT – ANALYSIS

У статті наведено SWOT - аналіз малого і середнього бізнесу країни, зокрема, його сильних і слабких сторін, а також можливостей і загроз розвитку. Значний акцент зроблено на виконання положень та плану імплементації Угоди про Асоціацію України та ЄС в світлі євроінтеграційних тенденцій. Визначено комплекс ініціатив, у тому числі законодавчих, для сприяння розвитку малих і середніх підприємств країни.

The article presents a SWOT - analysis for small and medium-sized businesses of Ukraine, particularly as its strengths and weaknesses, as the opportunities and threats to development. Significant emphasis is on the performance of conditions and plan for the implementation of the Association Agreement for Ukraine and the EU in the light of eurointegration trends. The complex initiatives, including legislation, to promote development for small and medium enterprises is determined.

I. O. Steblianko

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та управління національним господарством, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпропетровськ

РОЗВИТОК ГАЛУЗЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: АСПЕКТ ПОДАТКОВОЇ РЕФОРМИ

I. O. Steblianko

Candidate of Econ. Sci., Senior Lecturer, Associate Professor of the Department of Economics and Management of National Economy, Dnipropetrovsk national university Oles Honchar, Dnipropetrovsk

THE DEVELOPMENT OF NATIONAL ECONOMY INDUSTRIES: ASPECT OF TAX REFORM

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні основи і практичні аспекти активізації розвитку галузей національної економіки на основі податкового інструментарію. Об'єктом дослідження є взаємопов'язані процеси проведення реформ у різних секторах національної економіки. У процесі підготовки статті використано сучасні методи проведення наукових досліджень: системний підхід, критична оцінка підсумків індустріальних комунікаційних платформ, матричне представлення результатів дослідження. Метою статті є визначення проблем оподаткування галузей національної економіки та обґрунтування заходів із їх вирішення у контексті реформ, які проводяться в Україні у поточний час. Основним науковим результатом дослідження є визначення загальних і специфічних проблем оподаткування галузей національної економіки, представлених у матричній формі у вигляді таблиці. Напрямами удосконалення податкового регулювання національної економіки означено: стабільність податкового законодавства, зменшення податкового навантаження на фонд заробітної плати і обсягів тіньової економіки, забезпечення рівномірності податкового навантаження на бізнес, автоматичне відшкодування ПДВ, створення передумов для довгострокової передбачуваності акцизної політики. Визначено точки дотику податкової реформи із реформами місцевого самоврядування, органів правопорядку, енергетики, сільського господарства; банківського сектору.

The article of research are theoretical, methodological bases and practical aspects of activation of development of industries of national economy on the basis of tax tool. A research object are взаємопов'язані processes of realization of reforms in the different sectors of national economy. In the process of preparation of the article the modern methods of realization of scientific researches are used: approach of the systems, critical estimation of results of industrial of communication platforms, matrix presentation of research results. The purpose of the article is determination of problems of taxation of industries of national economy and ground of measures from their decision in the context of reforms which are conducted in Ukraine in current time. The basic scientific result of research is determination of general and specific issues of taxation of industries of national economy, presented in a matrix form as a table. By directions of improvement of the tax adjusting of national economy marked: stability of tax law, diminishing of the tax loading on a wage-fund and volumes of shadow economy, providing of evenness of the tax loading on business, automatic compensation of VAT, creation of pre-conditions for the long-term predictability of excise policy. Tangencies of tax reform are certain with reforms of local self-government, organs of law and order, energy, agriculture; bank to the sector.

Д. О. Сугоняко

к. е. н., доцент кафедри менеджменту, Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

D. O. Sugonyako

PhD, Associate Professor of Economics, Department of Management Chernihiv National Technological University, Chernihiv

DEVELOPMENT DIRECTIONS OF MANAGEMENT SME OF UKRAINE IN CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

Статтю присвячено дослідженню напрямів удосконалення менеджменту національних малих підприємств. Розглянуто законодавчу базу в сфері регулювання державної підтримки та державної політики в сфері малого підприємництва. Зазначено, що для прискорення реалізації євроінтеграційних намірів малі підприємства повинні активізувати внутрішні резерви. В зв'язку з цим визначено вплив мотивації та демотивації на рішення суб'єктів малого підприємництва щодо подальшої діяльності. Запропоновані напрями розвитку менеджменту у сфері малого бізнесу, основними серед яких є розширення взаємодії з великими і середніми підприємствами на основі застосування аутсорсингу, мережних підходів, підвищення кваліфікаційного рівня персоналу.

The article studies the areas of improving national management of small enterprises. the legislative framework in the field of regulation of state aid and state policy in the sphere of small business is considered. It is noted that for the acceleration of the European integration intentions of small businesses should step up internal reserves. In this regard, the influence of motivation and demotivation decision on small businesses for further

activities. Proposed areas of management in small businesses, the main of which is the expansion of cooperation with large and medium enterprises through the use of outsourcing, networking approaches, improve qualification of personnel.

А. А. Теребух

к. е. н., доцент, завідувач кафедри туризму НУ «Львівська політехніка»

Н. П. Яворська

старший викладач кафедри екологічної політики та менеджменту природоохоронної діяльності НУ «Львівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЯК ГОЛОВНОГО ЧИННИКА ВІДРОДЖЕННЯ ДЕРЕВООБРОБНОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ

А. А. Terebuh

PhD, Associate Professor, Head of the department of Tourism NU «Lviv Polytechnic»

N. P. Jaworska

senior lecturer of the department environmental policy and environmental management of NU "The Lviv Polytechnic"

FEATURES OF STIMULATION ECO-INNOVATION DEVELOPMENT AS THE MAIN FACTOR REVIVAL WOODWORKING PRODUCTION UKRAINE

Статтю присвячено дослідженню особливостей державного стимулювання еколого-інноваційного розвитку деревообробного виробництва та його вплив на відродження деревообробної галузі України. У статті розкрито сутність стимулювання еколого-інноваційного розвитку деревообробного виробництва. Проаналізовано форми та методи державного стимулювання еколого-інноваційного розвитку деревообробного виробництва, що дало можливість виділити основні заходи щодо вирішення проблеми інтенсифікації виробництва. Встановлено, що вдосконалення податкового законодавства є одним із пріоритетних завдань відродження деревообробних підприємств України.

The article studies the characteristics of stimulation eco-innovation development of timber production and its impact on the revival of the woodworking industry of Ukraine. In the article essence stimulate eco-innovation development of woodworking enterprises. Analyzed the forms and methods of stimulation eco-innovation development of woodworking enterprises, making it possible to identify the main measures to tackle intensification of production. It was established that the improvement of tax legislation is one of the priorities of tasks revival woodworking enterprises in Ukraine.

Т. А. Навроцька

старший викладач, Національний транспортний університет, Київ, Україна

АНАЛІЗ ЕТАПІВ МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ

T. Navrotska

Master Teacher of Management department, National transport university, Kyiv

ANALYSIS OF THE MODELLING STAGES OF THE INVESTMENT PROCESS FOR THE EFFECTIVE MANAGEMENT OF INNOVATIVE ACTIVITY OF THE ENTERPRISES OF MECHANICAL ENGINEERING

В статті проведений аналіз етапів моделювання інвестиційного процесу. Дана характеристика моделювання кожного окремого проекту для ефективного управління інноваційною діяльністю підприємства який складається із декількох етапів. Запропонований методичний підхід до аналізу, що передбачає певний перелік дій та заходів, за виконання яких може бути досягнуто бажане значення параметрів моделі, а також наслідків, які можуть настати в разі їх конкретних змін.

In the article the analysis of the modelling steps of the investment process. The characteristic of modeling each individual project for effective management of innovative activity of the enterprise which consists of several stages. The proposed methodological approach to the analysis, which provides a specific list of actions and activities whose implementation can be achieved the desired value of the model parameters and the consequences that can occur if specific changes.

Н. Г. Фатюха

к. е. н., доцент кафедри фінанси і кредит

Ю. О. Сірик

магістрантка групи ФЕУ-150 Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя

АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГУ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

N. G. Fatyuha

Candidate of Economic Science, associate professor, associate professor of finance and credit

U. O. Siryk

mahistranka group FEU-150 Zaporizhzhya National Technical University, Zaporizhzhya

ANALYSIS AND PREDICTION OF INDUSTRIAL PRODUCTION VOLUME REALIIZOVANOYI ZAPORIZHIA REGION

Розглянуто застосування методів статистики у теорії й практиці управління промисловими підприємствами Запорізької області.

Application of statistical methods in the theory and practice of management of industrial enterprises of Zaporozhye region.

С. Б. Іваницька

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

І. О. Мороховець

студентка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ МОЛОДІ УКРАЇНИ

S. B. Ivanytska

PhD in Economics, Associate Professor of business economics and human resource management Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

I. A. Morohovets

student, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

THE PROBLEM OF UNEMPLOYMENT OF YOUNG PEOPLE OF UKRAINE

У статті розглянуто актуальні проблеми безробіття серед молоді, досліджено причини його виникнення. Проаналізовано рівень зайнятості та безробіття молоді України. Розглянуто основні напрями регулювання молодіжної зайнятості на державному та регіональному рівні. Сформовані завдання щодо покращення процесу працевлаштування молодих спеціалістів. Визначені основні напрями зниження рівня безробіття молоді на ринку праці та підвищення рівня працевлаштування.

The article discusses the current problems of youth unemployment, investigated its causes have been studied. Analyzed the level of employment and unemployment of young people of Ukraine. The basic directions of regulation of youth employment at the state and regional level. Objectives were generated to improve the process of employment of young specialists. The main directions of reducing the level of youth unemployment in the labor market and increase employment.

В. В. Крук

к. е. н., доцент кафедри банківських інвестицій, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

І. П. Петренко

к. е. н., старший викладач кафедри банківських інвестицій, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ДО ПИТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

V. V. Kruk

PhD in Economics, Associate Professor of Bank Investment Department, S-G(A)RU «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman»

I. P. Petrenko

PhD in Economics, Senior Lecturer of Bank Investment Department, S-G(A)RU «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman»

THE QUESTION OF INVESTMENTS IN THE DEVELOPMENT OF GENERAL SECONDARY EDUCATION IN UKRAINE

Стаття присвячена дослідженню проблем розвитку загальної середньої освіти в Україні та інвестиційної підтримки даного процесу. Авторами виявлено тенденцію до падіння якості шкільної освіти та погіршення її організаційного забезпечення, що підтверджено відповідними статистичними даними. Узагальнено проблеми, характерні для функціонування вітчизняної системи освіти, серед яких головною визначено недостатність державного та приватного фінансування. Проведено аналіз динаміки показників обсягів інвестицій, кредитування та бюджетного фінансування галузі освіти України, що дало змогу обґрунтувати їх недостатність. У Проекті Концепції розвитку освіти України виокремлено заходи, реалізація яких сприятиме стимулюванню інвестицій, направлених на розвиток загальної середньої освіти.

The article is devoted to the problems of secondary education development in Ukraine and investment support of this process. The authors found a decreasing tendency in the quality of school education and its organizational support confirmed by relevant statistics. The problems of national education system functioning are overviewed, lack of public and private financing is determined as the primary one. The dynamics of the amounts of investment, credit and budgeting of education in Ukraine is analyzed that helped to substantiate their insufficiency. The measures from Project of Development Concept of Education in Ukraine which implementation will stimulate investments in general secondary education development were singled out.

Н. М. Лисецька

кандидат економічних наук, заступник завідувача відділу Науково-дослідного інституту фінансового права, м. Ірпінь

ЗОВНІШНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ЯК ЧИННИК РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ

N. M. Lysetska

PhD in Economics, Deputy Head of the Department Research Institute of Financial Law, Irpin

EXTERNAL FUNDING SOURCES AS FACTOR OF REFORMING THE INSTITUTIONAL INFRASTRUCTURE OF UKRAINE

У статті розглянуто вплив міжнародних джерел фінансування на впровадження реформ в інституційну інфраструктуру національної економіки. Якщо проаналізувати досвід країн з транзитивною економікою, які ефективно впроваджували економічні реформи, то жодна країна з нестабільною економікою не обходилася без зовнішньої міжнародної допомоги, як фінансової, так і моральної. Міжнародне співтовариство надає значної уваги питанням впровадження ефективних реформ країн, які обрали демократичний шлях розвитку, зокрема це стосується і України. На сучасному етапі Україні необхідно залучити всі зовнішні та внутрішні ресурси, а також залучати відомих міжнародних спеціалістів для проведення ефективних та якісних реформ, які будуть стимулювати соціально-економічний і національно-господарський розвиток та наблизять Україну до членства в ЄС.

The article considers the impact of the international funding sources on implementation of the reforms in the institutional infrastructure of national economy. The analysis of the relevant experience of transition economies, implementing effectively the economic reforms, proved that any country dispensed with external international support both financial and moral. The international community gives much attention to the implementation of effective reforms of democracy-oriented countries, including Ukraine. At the current stage Ukraine should attract all internal and external resources, as well as international experts, in order to provide effective reforms aiming to stimulate the social and economic development and to bring Ukraine closer to the EU.

Н. С. Дашевська

асистент кафедри фінансів і кредиту, Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИНИЦТВА

N. S. Dashevskaya

assistant of cathedral finance and credit, Poltava state agrarian academy

FORMING OF THE DIVERSIFICATION STRATEGY FOR PRODUCERS OF LIVESTOCK PRODUCTS

Обґрунтовано принципи формування та оцінки ефективності застосування стратегії диверсифікації для підприємств, що виробляють тваринницьку продукцію з використанням маркетингових методів прийомів SWOT-аналізу та матриці Ансофа. На прикладі підприємств Полтавської області проведено оцінку місткості ринків м'яса, молока та яєць, сформовані пропозиції щодо покращення ефективності використання виробничого потенціалу підприємств галузі тваринництва.

The principles of the forming and evaluating of the effectiveness of the diversification strategy for livestock-producers, with using marketing methods, SWOT-analysis and Ansoff Matrix are justified in this article. Capacity of meat, milk and eggs markets assessed, using the example of Poltava region, also proposals to improving the efficiency of using of production potential of the livestock industry are formed.

Т. А. Дяченко

асистент кафедри загальної економічної теорії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗРОБКИ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ З НАДАННЯ РЕМОНТНИХ ПОСЛУГ

T. A. Diachenko

assistant of general economic theory department, National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute», Kharkiv

METHODOLOGICAL APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF THE REPAIR SERVICE DELIVERY INDUSTRIAL ENTERPRISES COMPETITIVE STRATEGIES

Стаття присвячена проблемі розробки конкурентної стратегії. Запропоновано та обґрунтовано методичний підхід до розробки конкурентних стратегій промислових підприємств, що ґрунтується на аналізі сили конкурентної позиції підприємства і рівня ефективності діяльності як основних індикаторів ступеня досягнення стратегічних цілей. Враховано специфіку промислових підприємств з надання ремонтних послуг в даному методичному підході. Удосконалено методичні засади визначення доцільності функціонування підприємства на даному ринку за допомогою аналітико-графічного методу аналізу результатів оцінки ринкового конкурентного середовища та сили конкурентної позиції підприємства. Розроблено матрицю стратегічних орієнтирів розвитку як методичний інструментарій для визначення глибини стратегічних перетворень, необхідних для подальшого розвитку підприємства.

The article has been focused on the problem of the competitive strategy development. The methodological approach to the industrial enterprises competitive strategies development is based on a competitive position force analysis of the enterprise and level of the activity effectiveness as the main indicators of strategic goal level achieving was proposed. The specificity of repair services industrial enterprises has been taken into account in this methodological approach. The methodological bases of the definition of feasibility of the enterprise in the market with help of market competitive environment analytical-graphic method of estimation and the enterprise force competitive position has been improved. The matrix of strategic guidelines of development as a methodological instrument for the definition of strategic transformation level has been

developed.

О. С. Топоркова

аспірант кафедри економічної теорії та економічних методів управління, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ГЕНЕЗИС ТЕОРІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕРЕЖЕВОЇ ЕКОНОМІКИ

O. S. Toporkova

postgraduate student, V.N.Karazin Kharkiv National University

THE GENESIS OF THE INFORMATION-NETWORK ECONOMY THEORY

У статті розглянуто логіку розвитку інформаційної економіки, яка бере початок в теорії постіндустріального суспільства. Проаналізовано різні підходи до розуміння «мережової економіки». Доведено, що інформація та мережевий принцип організації є взаємодоповнюючими та взаємозалежними структурними елементами інформаційно – мережової економіки, де інформація є ресурсом та продуктом суспільного виробництва, а мережа є організаційною формою його відтворення. Тому теорії інформаційної та мережової економіки не слід розглядати як окремі напрями аналізу суспільного розвитку. Подальший розвиток економічної теорії буде пов'язаний саме з синтезом теорій інформаційної і мережової економік у єдину теорію інформаційно-мережової економіки. Метою статті є дослідження сутності, особливостей та закономірностей розвитку теорії інформаційно – мережової економіки на сучасному етапі.

The logic of the information economy development is researched in the article. It originates from the postindustrial society theory. Different approaches to understanding the "network economy" are analyzed. The statement about the information and networked principle of organization as complementary and interdependent structures of the information - network economy are proved in the article. In this type of economy the information is a resource and a product of the social production, and the network is the organizational form of its reproduction. Therefore, the theory of the information and network economy should not be considered as separate lines of analysis of the social development. Further development of economic theory is related to the synthesis of the information and network economy theories in the unified theory of information-network economy. The aim of the article is studying the nature, characteristics and patterns of the development of the information - network economy theory today.

А. В. Замрига

здобувач Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», м. Київ

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

A. V. Zamryha

researcher of National research center "Institute of Agrarian Economics", Kyiv

AGRICULTURAL CONSULTANCY AN EFFECTIVE INSTRUMENT FOR THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE PROCESSES

У статті досліджено роль сільськогосподарського консультування в реалізації інноваційних процесів. Розглянуто особливості функціонування консультаційних служб у зарубіжних країнах та в Україні. Визначено ряд чинників, які негативно впливають на формування мережі сільськогосподарських дорадчих служб. Враховуючи важливість для сільськогосподарських товаровиробників інформаційних, консультаційних, інноваційних та освітніх послуг, розроблена система сільськогосподарського консультування, яка сприятиме реалізації інноваційних процесів в аграрному секторі. Запропонована система сільськогосподарського консультування враховує функціонування елементів на чотирьох взаємодіючих рівнях: державному, регіональному, районному і сільських громад. Суб'єкти сільськогосподарського консультування можуть мати різні організаційно-правові форми та джерела фінансування. Центальною ланкою у системі консультування слід вважати районну службу яка здійснює регулярне і безпосереднє інформаційне обслуговування та консультування сільськогосподарських товаровиробників.

The role of agricultural consultancy in the implementation of innovative processes is explored in the article. The features of the functioning of consulting services in foreign countries and Ukraine are reviewed. The number of factors that have a negative impact on the formation of network of agricultural extension services are defined. Considering the importance of information for agricultural producers, consulting, innovation and education services, the system of agricultural consultancy, which will facilitate the implementation of innovative processes in the agricultural sector, is developed. The proposed system of agricultural consultancy considers the elements for four interacting levels: national, regional, district and rural communities. The subjects of agricultural consultancy can have different legal forms and sources of financing. The central element in the system should be considered as a district consultancy service which provides regular and direct consultancy and information services to agricultural producers.

Н. А. Плешакова

аспірант кафедри фінансів, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

СВІТОВИЙ ДОСВІД АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

N. A. Plieshakova

Postgraduate Student of Finance Department in Taras Shevchenko Kyiv National University, Kyiv

WORLD EXPERIENCE OF CRISIS MANAGEMENT IN FOREIGN COUNTRIES

У статті визначені основні етапи антикризового державного регулювання реального сектора економіки; проаналізовано міжнародний досвід державного регулювання реального сектора в умовах фінансової нестабільності та виявлено слабкі сторони української практики антикризового регулювання реального сектора економіки.

In the article the main stages of the crisis of state regulation of the real economy sector; analyzed the international experience of state regulation of the real sector in the conditions of financial instability and revealed weaknesses of Ukrainian practice crisis management real economy sector.

Б. І. Шувар

кандидат економічних наук, в. о. доцента кафедри статистики та аналізу, Львівський національний аграрний університет

ОЦІНКА ЧИННИКІВ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

B. I. Shuvar

candidate of economic sciences, Lviv National Agrarian University (Department of Statistics and Analysis)

THE EVALUATION OF THE FACTORS OF THE STRATEGY FORMATION OF ORGANIC PRODUCTION IN THE CONTEXT OF THE CHALLENGE OF EUROPEAN INTEGRATION

Розглянуто останні дослідження на тему органічного сільського господарства. Представлено узагальнене поняття органічного сільського господарства. Формування стратегії органічного виробництва сільськогосподарської продукції, передбачає кілька основних етапів: уточнення місії підприємства, оцінка сильних та слабких сторін, визначення мети та ключових проблем, розроблення варіантів розвитку підприємства, вибір стратегії та складання програми дій, моніторинг реалізації стратегії. Відзначено основні етапи формування стратегії органічного виробництва. Виокремлено основні фактори, що впливають на розвиток органічного сільського господарства. Проаналізовано результати вітчизняних та іноземних досліджень стосовно переваг від переходу до органічного сільського господарства. Вітчизняний досвід ведення органічного сільського господарства показав, що ґрунтозахисні технології потребують менше часу на обробку ґрунту порівняно з конвенційними, менше пального та у десятки разів менше мінеральних добрив.

The latest research on the topic of organic agriculture is considered. Presents a generalized concept of organic agriculture. Formation of strategy of organic production of agricultural produce, suggests several main stages: clarification of the mission of the enterprise, assessment of strengths and weaknesses, aim and key problems, elaboration of options of the enterprise, the choice of strategy and preparation of the program of action,

monitoring of implementation of the strategy. The main stages of development strategy of organic production defined. The main factors influencing the development of organic agriculture is defined. Analysis of the results of domestic and foreign studies on the benefits of transition to organic agriculture. Domestic experience of organic agriculture showed that the protective technologies soil require less time to cultivate soil is rather against conventional, less fuel and ten times less of mineral fertilizers.

A. O. Mashlyakevich

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, м. Харків

АНАЛІЗ ЯКОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Alina O. Mashlyakevich

candidate of economic sciences, associate professor of the Department of Enterprise Economics, Kharkiv National Automobile and Highway University, Kharkiv

ANALYSIS OF THE QUALITY OF INNOVATION ACTIVITY IN UKRAINE AND ABROAD

В статті розглянуто та досліджено зарубіжний досвід ведення інноваційної політики. Кожна країна має свої особливості інноваційної діяльності, але всіх об'єднують основні принципи та методи розвитку інновацій. Визначено основні тенденції розвитку інновацій у США, країнах ЄС, Фінляндії, Японії та Росії. За вказаними даними в щорічному звіті Global Innovation Index, що складається Корнельським університетом, названа десятка найрозвинутіших інноваційних країн світу. Досліджено їх економіку та зроблено висновки щодо необхідності врахування досвіду цих країн для побудови інноваційної економіки України. Також надані рекомендації щодо покращення інноваційної діяльності в Україні.

The article reviewed and studied foreign experience in innovation policy. Each country has its own peculiarities innovation, but all share the basic principles and methods of innovation. The main trends of innovation in the US, EU, Finland, Japan and Russia.

According to the data indicated in the annual report Global Innovation Index, consisting of Cornell University, named ten most developed innovative countries. Studied economics and their conclusions on the need to take account of the experience of these countries to build an innovative economy of Ukraine. Also provided recommendations to improve innovation activity in Ukraine.

М. М. Гоголь

к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, Одеський державний аграрний університет

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ КОНСОЛІДОВАНИХ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ УКРАЇНИ

M. M. Gogol

Ph. D. in Economics, associate professor of department of record-keeping and audit, Odessa State Agrarian University

BASIC ASPECTS OF THE USE OF THE CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS ARE IN THE SYSTEM OF RECORD-KEEPING OF UKRAINE

Досліджено основні аспекти формування та використання консолідованої фінансової звітності в нашій країні і виявлено пропорційний вплив структури облікової політики підприємства, інформаційної бази звітності та системи бухгалтерського обліку.

The basic aspects of forming and use of the consolidated financial reporting are investigational in our country and proportional influence of structure of registration politics of enterprise, informative base of accounting and system of record-keeping is educed.

В. В. Лойко

д. е. н., доцент, завідувач кафедри економіки підприємства, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ

V. V. Pavlenko

аспірант кафедри економіки підприємства, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

V. V. Loyko

Doctor of Econ. Sci., head of enterprise economics department of the Kiev national university of Technologies and Design, the city of Kiev

V. V. Pavlenko

business economics graduate student of Kyiv National University of Technology and Design, the city of Kiev

BANKING SYSTEM OF UKRAINE: STATE AND PROSPECTS

В статті розглянуто сучасний стан та тенденції розвитку фінансової системи в Україні та складової її частини - банківської системи. Для аналізу фінансових показників використано порівняльний метод. Розглянуто вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на стан банківської системи та подальші перспективи її розвитку.

The article discussed the current state and trends of the financial system in Ukraine and its component parts - the banking system. For the analysis of financial indicators used comparative method. The influence of external and internal factors on the banking system and the future prospects of its development.

В. В. Соколовська

к. е. н., доцент кафедри менеджменту та адміністрування, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

СУТНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ФАНДРАЙЗИНГУ

V. Sokolovska

PhD, assistant professor of management and administration, Vinnytsia Trade and Economic Institute of Kyiv National University of Trade and Economics

ESSENCE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT IN UKRAINE FUNDRAISING

Стаття містить результати дослідження сутності та перспектив розвитку фандрайзингу в Україні. Розвиток національної економіки України здійснюється в умовах великої різниці між наявним інтелектуальним потенціалом та його конкретної реалізації. Готові інтелектуальні продукти - досить рідко реалізуються на базі всіх можливостей інтелектуального капіталу. Метою статті є розкриття сутності фандрайзингу на основі визначення основних категорій фандрайзингу та його принципів. Автори узагальнили визначення фандрайзингу. Стаття містить авторський вибір дефініції "фандрайзинг". Це професійна діяльність щодо мобілізації фінансових та інших ресурсів з різноманітних джерел для реалізації соціально значущих і науково-дослідних неприбуткових проєктів. Така діяльність вимагає спеціальних знань та навичок фандрайзера. Професійна думка такого фахівця може вплинути на прийняття позитивного рішення донора. Сьогодні фандрайзинг в Україні не може виступати організованим інструментом соціальної допомоги через відсутність наукових досліджень і розробок в даній галузі. Стихийний процес надання коштів пов'язаний з емоційними мотивами. Категорії донорів не структуровані. Система управління повинна базуватись на ефективному механізмі залучення та перерозподілу коштів і інших ресурсів тим, хто їх потребує. Основні рівні такого управління - це інформаційний, науковий, технологічний з чіткою визначенням механізмом контролю. Діяльність фандрайзера - це не випрошування грошей. Головна мета фандрайзера - розробка комплексу дій, заходів, прийомів у поєднанні з ефективними методами. Такі методи ґрунтуються на синергетичних знаннях і навичках у багатьох сферах: менеджменті, маркетингу, стратегічному плануванні, зв'язках з громадськістю, проєктній діяльності, фінансах, правовому регулюванні тощо. Проведені дослідження дозволяють зробити висновок, що для розвитку фандрайзингу в Україні потрібно створити сприятливі умови як з боку держави, так і з боку суспільства. Автори пропонують використовувати напрацювання зарубіжних громадських організацій. Належна міцність та сталість громадських організацій залежить від їх спроможності щодо отримання широкої соціальної підтримки громадського руху, волонтерів та донорів.

The article contains the results of a study of the nature and prospects of development of fundraising in Ukraine. The development of national economy of Ukraine is connected with the large difference between the

available intellectual potential and its specific implementation. Ready intelligent products – rarely implemented on the basis of all possibilities of intellectual capital. The article is the disclosure of fundraising by identifying the main categories of fundraising and its principles. The authors summarized the definition of fundraising. This article contains the author's choice of definitions of "fundraising". This professional activities to mobilize financial and other resources from various sources for implementation of socially important research and non-profit projects. This activity requires special knowledge and skills of fundraisers. Professional opinion of a specialist may affect the positive decision of the donor. Today fundraising in Ukraine can not be a tool of organized social assistance due to lack of research and development in this field. The spontaneous process of providing funds associated with emotional motives. Categories donors structured. The control system should be based on engagement and effective mechanism of redistribution of funds and other resources to those who need them. The main level of this administration – is an informational, scientific, technological clearly defined mechanism of control. Activities fundraisers – is not begging for money. Fundraisers main objective – development of complex actions, activities, techniques, combined with effective methods. These methods are based on the synergistic knowledge and skills in many areas: management, marketing, strategic planning, public relations, project activities, finances, legal regulation and others. Our studies suggest that the development of fundraising in Ukraine need to create favorable conditions by the state and by society. The authors suggest using the achievements of foreign NGOs. Good strength and sustainability of civil society organizations depends on their ability to obtain a broad social movement of social support, volunteers and donors.

I. Г. Ханін

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри міжнародної економіки, Національний університет водного господарства та природокористування

I. Л. Сазонець

доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой государственного управления, документознания и информационной деятельности, Национальный университет водного хозяйства и природопользования

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В НОВИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ УМОВАХ

Метою поданої статті є визначення шляхів розбудови підприємств оборонно-промислового комплексу України на основі нової військової доктрини країни в умовах науково-технологічного розвитку в Україні та формування практичних рекомендацій щодо їх розвитку.

The aim of the present article is to identify ways of development of enterprises of the military-industrial complex of Ukraine on the basis of new military doctrine of the country in terms of scientific and technological development in Ukraine and formation of practical recommendations on their development.

Ю. В. Литюга

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємств, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ

С. В. Позняк

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємств, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ

ПРОЦЕСНЕ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ДЖЕРЕЛО ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Y. V. Lityuga

Ph.D in economic sciences, Docent, Associate Professor, Vadym Hetman Kyiv National Economic University, Kyiv

S. V. Pozniak

Ph.D in economic sciences, Associate Professor, Vadym Hetman Kyiv National Economic University, Kyiv

RISK PROCESS MANAGEMENT OF THE COMPANY AS THE SOURCE OF ITS COMPETITIVENESS

В статті проаналізовано сутність процесного управління розвитком підприємства. Встановлено основні його засади та постулати. Представлено послідовність процесного управління розвитком підприємства з урахуванням ризиків. Визначено природу ризиків розвитку на інноваційних засадах. Охарактеризовані основні етапи управління ризиками та визначено їх функціональне значення. Проведений аналіз залежності між ступенем інноваційності розвитку та ризиком підприємства. Визначені інструменти регулювання та моніторингу ризику.

In the article the essence of the process management of the enterprise. The basic principles and its postulates. Presented sequence of process management development of enterprise risk-based. Determined the nature of the risks on innovative principles. The basic stages of risk management and defined their functional significance. The analysis of the relationship between the degree of innovation and risk enterprise. The identified instruments of regulation and monitoring risk.

О. М. Рудаков

к. е. н., ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Alexander Rudakov

candidate of economic sciences, Private Higher Educational Establishment "The International Scientific-technical University named after academician Yuri Bugai"

STRUCTURAL COMPONENTS OF THE INNOVATION STRATEGY OF ENTERPRISES-MANUFACTURERS OF PRODUCTS FOR THE RAIL INDUSTRY

В статті проаналізовано основні компоненти інноваційної стратегії підприємств-виробників продукції для залізничної галузі України. Визначено основні заходи розвитку інноваційної діяльності в Україні у розрізі регіонів. Проведене дослідження дозволило констатувати низький рівень попиту на інноваційні розробки, неплатоспроможність вітчизняних споживачів, які мають потреби у високотехнологічній продукції; недостатність конкуренції на внутрішніх ринках з боку виробників та постачальників нової техніки та технології. На основі вивчення динаміки розвитку інноваційних процесів у промисловості України, автором запропоновано створення мережі регіональних центрів управління науково-технологічним розвитком підприємств, які реалізують основні цілі інноваційного розвитку за напрямками діяльності: науково-технічний, фінансовий та організаційно-виробничий розвиток підприємств.

The article analyzes the main components of the innovation strategy of enterprises-manufacturers of products for the railway industry of Ukraine. It identifies the main actions for development of innovative activity in Ukraine in terms of regions. The research allowed to state a low level of demand for innovation, the insolvency of domestic consumers with a need for high-tech products; the lack of competition in domestic markets as to the producers and suppliers of new equipment and technology. On the basis of studying of dynamics of development of innovative processes in industry of Ukraine, the author proposed the establishment of a network of regional control centers and scientific-technological development of enterprises that implement the basic objectives of innovative development in such directions of activity as scientific, technical, financial and organizational-production development of enterprises.

С. П. Ковальчук

асистент, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

СУЧАСНА СИСТЕМА ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

S. P. Kovalchuk

assistant, Vinnitsa Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, Vinnitsa

THE CURRENT SYSTEM OF STATE REGULATION OF INVESTMENT ATTRACTION

В статті проаналізовано заходи, які доцільно проводити з метою активізації залучення інвестицій в державу. Економічні та політичні реалії формують потребу постійного їх удосконалення. Враховано сучасні геополітичні виклики, які постали перед Україною. Визначено основні заходи, які варто

реалізувати з метою активізації залучення інвестицій в різні галузі. Також описано заходи щодо удосконалення законодавства, що регулює інвестиційну сферу. Зазначено вагомість корупційного чинника в перешкоджанні залученню інвестицій в державу. В статті описані заходи, які доцільно проводити в рамках державного регулювання з метою активізації залучення інвестицій в напрямках зменшення монополії, подолання корупції, покращення інфраструктури, захисту права власності, зменшення адміністративних бар'єрів, підвищення рівня інформаційної політики з метою залучення інвесторів.

In the article the measures appropriate to the purpose of revitalization to attract investments in the state. Economic and political realities form the permanent need of improvement. Current geopolitical challenges facing Ukraine are included. Key measures necessary to implement to enhance attract investment in various sectors identified. Measures to improve legislation governing investment areas described. The importance of preventing corruption in investment in the state defined. The article described the measures which should be carried out in the framework of government regulation to attract investments in the areas of: reducing monopoly, fighting corruption, improving infrastructure, protection of property rights, reduction of administrative barriers, improving information policy in order to attract investors.

К. Ю. Ягельська

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки і бізнес-адміністрування, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ

КОНЦЕПЦІЯ ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД

K. Yu. Yagelska

Ph.D. in Economics, Docent, Donetsk National Technical University, Krasnoarmiysk

THE CONCEPT OF ADVANCED NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT: ENERGY APPROACH

В роботі запропоновано концепцію випереджаючого національного економічного розвитку, яка ґрунтується на положеннях енергетичного підходу, що досліджує динаміку економічних систем через призму синтетичної методології, яка синтезує принципи синергетики, неінституціоналізму та еволюційної теорії економічного розвитку. Концепція розкривається на теоретико-методологічному, методичному, інструментальному, організаційному рівнях, закладаючи системну і цілісну основу державного стратегічного управління випереджаючим розвитком національної економіки. В складі запропонованої концепції розкрито методологічну специфіку енергетичного підходу, подано систематизоване уявлення щодо структури макроекономічної системи з позиції енергетичного підходу, сформовано концептуальну основу організаційно-методичного підходу до формування стратегічних цілей національного економічного розвитку задля забезпечення його випереджаючого характеру, наведено принципи випереджаючого національного економічного розвитку, визначено зміст резонансного управління та сформульовано вихідний постулат забезпечення випереджаючого національного економічного розвитку на засадах енергетичного підходу.

The paper presents the concept of advanced national economic development, based on the provisions of the energy approach that explores the dynamics of economic systems through the lens of synthetic methodology that synthesizes principles of synergy, neo-institutionalism and evolutionary theory of economic development. Concept is revealed at the theoretical and methodological, methodical, instrumental, organizational level, laying the basis for a coherent system and government stewardship of advanced development of the national economy. As part of the proposed concept the following has been done: methodological specifics of the energy approach were disclosed, a systematic understanding of the structure of the macroeconomic system from the perspective of the energy approach was applied, the conceptual basis for the organizational and methodical approach to the formation of strategic objectives of the national economic development for its advanced nature was formed, the principles of advanced national economic development were given, the resonant management was defined and the initial postulate for ensure the advanced national economic development based on energy approach was formulated.

О. В. Вознюк

аспірант, Університету митної справи та фінансів, м. Дніпропетровськ

ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ ВИКОНАННЯ ВИДАТКІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

O. V. Voznyuk

PhD student, University of customs and finance, Dnipropetrovsk

ESTIMATION OF THE POTENTIAL PERFORMANCE OF LOCAL BUDGET

У статті проведено оцінку потенціалу виконання видатків місцевого бюджету у забезпеченні соціально-економічного розвитку регіону. Виявлено слабкі сторони конкретного регіону в розрізі бюджетного потенціалу і потенціалу населення. Досліджено стан територіального розвитку суб'єктів адміністративно-територіального устрою. Розраховані інтегральні показники соціально значущих видатків. Відзначено необхідність акумуляції ресурсів необхідних для соціального розвитку та їх ефективне використання.

In the article evaluated the potential performance of local spending in ensuring socio-economic development. Revealed weaknesses specific region in terms of budget and capacity-building of the population. Investigated the condition of territorial development of administrative and territorial structure. The calculated integral indicators of socially significant expenditure. Noted the necessity accumulation of resources for social development and their effective use.

ТОВ "ДКС Центр"